

Bestuursrapportage

Het Waterschapshuis
2025-1

Kenmerk: V0798/H014034
Versie 1.0 t.b.v. AB d.d. 30-06-2025

Inhoud

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding	5
1 Voorwoord	6
2 Leeswijzer	7
3 Bestuursrapportage in één oogopslag	8
4 Financiële analyse	10
4.1 Instandhouding	10
4.1.1 Instandhouding als ondersteuning projecten en diensten	10
4.1.2 Doorbelastingen instandhouding naar projecten en diensten	11
4.2 Samenvattend beeld financiën	12
4.2.1 Begroting en gerealiseerde kosten in cijfers	12
4.2.2 Realisatie en jaareindeverwachting in cijfers	13
4.2.3 Jaareindeverwachting toegelicht	15
4.3 Begrotingswijzigingen	20
5 Formatie en capaciteit	22
5.1 Begrote en gerealiseerde uren	22
5.2 Directe uren per medewerkerscategorie	23
5.3 Gemiddelde uurtarieven	24
5.4 Aantal medewerkers en ziekteverzuim	25
5.5 Inzet capaciteit vanuit waterschappen	26
5.6 Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit	28

6	Organisatie	29
6.1	Missie, visie en kernwaarden	29
6.2	Externe en interne ontwikkelingen	30
6.3	Uiteenzetting van de financiële positie	32
6.3.1	Financiering	32
6.3.2	Weerstandsvermogen en de risicobeheersing	33
6.4	Bedrijfsvoering	34
6.4.1	Jaarplan 2025	34
6.4.2	Financiële rechtmatigheid	36
6.5	Merendeelcriterium	36
7	Programmaverantwoording - instandhouding	37
7.1	Programma 1 Bestuur en organisatie	37
7.2	Programma 2 Kennis en verbinden	39
Deel 2: Samenwerking met waterschappen		41
8	Programmaverantwoording – samenwerking met waterschappen	42
8.1	Programma 3 Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)	42
8.1	Programma 4 Collectieve thema's	46
8.2	Programma 5 Ontwikkelthema Waterschappen	48
8.3	Programma 6 Opgave waterveiligheid	51
8.4	Programma 7 Opgave watersysteem	53
8.5	Programma 8 Opgave waterketen	56
8.6	Programma 9 Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering	58
Deel 3: Samenwerking met derden		61
9	Programmaverantwoording projecten met derden	62
9.1	Programma 10 SAW@	62
9.2	Programma 11 Basisdata	64
9.3	Programma 12 IHW	66

Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen	69
10 Verwachte begrotingswijzigingen	70
10.1 Verwachte begrotingswijzigingen 2025	70
10.2 Verwachte bijstelling begroting 2026	72
11 Bijlagen	73
11.1 Bijlage 1: Status kleur en betekenis	73
11.2 Bijlage 2: Financieel overzicht kolommen verklaard	74
11.3 Bijlage 3: Lijst met afkortingen	75

Deel 1: Financiële analyse en instandhouding

In deel 1 wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast zijn in dit deel de begrotingsprogramma's Bestuur en organisatie en Kennis en verbinden uitgewerkt. Deze begrotingsprogramma's behoren tot de instandhouding. Wijzigingen die betrekking hebben op bijdrage van de waterschappen aan de instandhouding moeten na een zienswijzeprocedure door het algemeen bestuur worden vastgesteld.

1 Voorwoord

Voor u ligt de 1^e bestuursrapportage 2025 van Het Waterschapshuis (hierna: hWh) over de periode januari tot en met april. Middels de bestuursrapportage informeert de organisatie het bestuur over de voortgang, de afwijkingen en de bijzonderheden ten opzichte van de programmabegroting 2025. De bestuursrapportage is een verantwoordingsdocument over de voortgang van hWh met focus op instandhouding en de grote lijnen van de programma's. In de afzonderlijke bijlage projectverantwoording wordt inzicht gegeven in de voortgang van de projecten, welke onder aansturing van de opdrachtgeverstafel (OGT) worden uitgevoerd. Hierdoor is in de rapportage een duidelijke scheiding aangebracht tussen aansturing door het bestuur van hWh enerzijds en de OGT anderzijds. Alle financiële rapportages worden, conform het huidige standpunt van de belastingdienst, opgesteld in bedragen exclusief BTW. De totale kosten worden door hWh verhoogd met BTW in rekening gebracht bij de deelnemers.

hWh kan alleen programma's en projecten in de begroting verwerken, voor zover hiervoor een Dienstverleningsovereenkomst (DVO) is afgesloten. De DVO's zijn derhalve leidend voor de begrotingen. Door deze systematiek moeten ook tussentijds gedurende het jaar begrotingswijzingen worden aangeboden voor de nieuwe initiatieven die worden opgestart. Gelijktijdig met de bestuursrapportage wordt een begrotingswijziging 2025 aangeboden.

Het algemeen en dagelijks bestuur van hWh hebben de nadrukkelijke wens geuit om de begroting zo realistisch mogelijk neer te zetten. In de eerste maanden van 2025 zijn in opdracht van de Opdrachtgeverstafel (OGT) verschillende nieuwe projecten van start gegaan en zijn lopende opdrachten verlengd. Wij verwachten echter niet dat dit hoeft te leiden tot een toename van de totale begroting, aangezien we op andere activiteiten, ondanks de strakkere sturing op een realistische begroting, toch nu al signalen zien dat niet alle begrote middelen in 2025 zullen worden uitgegeven. Op een aantal activiteiten is de begroting daarom ook naar beneden bijgesteld. Door deze bijstelling verandert de opdracht niet en ook de DVO blijft ongewijzigd alleen is het werk om moverende redenen vertraagd.

In deze eerste rapportageperiode in 2025 zijn weer mooie resultaten gerealiseerd, bijvoorbeeld oplevering MuskTrap voor de bestrijdingsorganisaties, het vernieuwen van het Frameworkcontract met Microsoft, zeer goede kwaliteit luchtfoto's, etc. In het koersplan heeft het bestuur vastgelegd dat zij beter meegenomen willen worden in het zichtbaar maken van deze resultaten, zodat zij hun ambassadeursrol beter kunnen spelen. In dit kader zijn er stappen gezet om de meerwaarde van samenwerking tussen waterschappen onder regie van hWh in beeld te brengen. Zo is een eerste versie van het Waterschapsportaal opgeleverd en is een belevingsmarkt waterveiligheid onderdeel geweest van de AB-vergadering van 24 april jl.

2 Leeswijzer

De indeling van deze bestuursrapportage is gelijk aan de indeling van de geactualiseerde begroting 2025. Om aan te sluiten op de verschillende informatiebehoeften, is de bestuursrapportage als volgt opgesteld:

In deel 1 (hoofdstuk 3 tot en met 7) wordt een algemeen beeld geschetst van de financiële en inhoudelijke ontwikkelingen. Deze hoofdstukken vormen een bestuurlijke samenvatting. Daarnaast worden in dit deel de begrotingsprogramma's uitgewerkt die behoren tot de instandhouding. Wijzigingen op bijdragen van waterschappen die betrekking hebben op deze begrotingsprogramma's moeten na een zienswijzeprocedure door het algemeen bestuur worden vastgesteld.

In deel 2 (hoofdstuk 8) worden de begrotingsprogramma's in samenwerking met waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de programma's Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie), Collectieve thema's, Ontwikkelthema waterschappen, Opgave waterveiligheid, Opgave watersysteem, Opgave waterketen en Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering. De opdrachtgevers (waterschappen) organiseren zich per project in een uitvoerend overleg. Dit uitvoerend overleg heeft zeggenschap over de gelden die worden begroot voor de projecten. Wijzigingen die betrekking hebben op deze begrotingsprogramma's dienen formeel door het algemeen bestuur vastgesteld te worden.

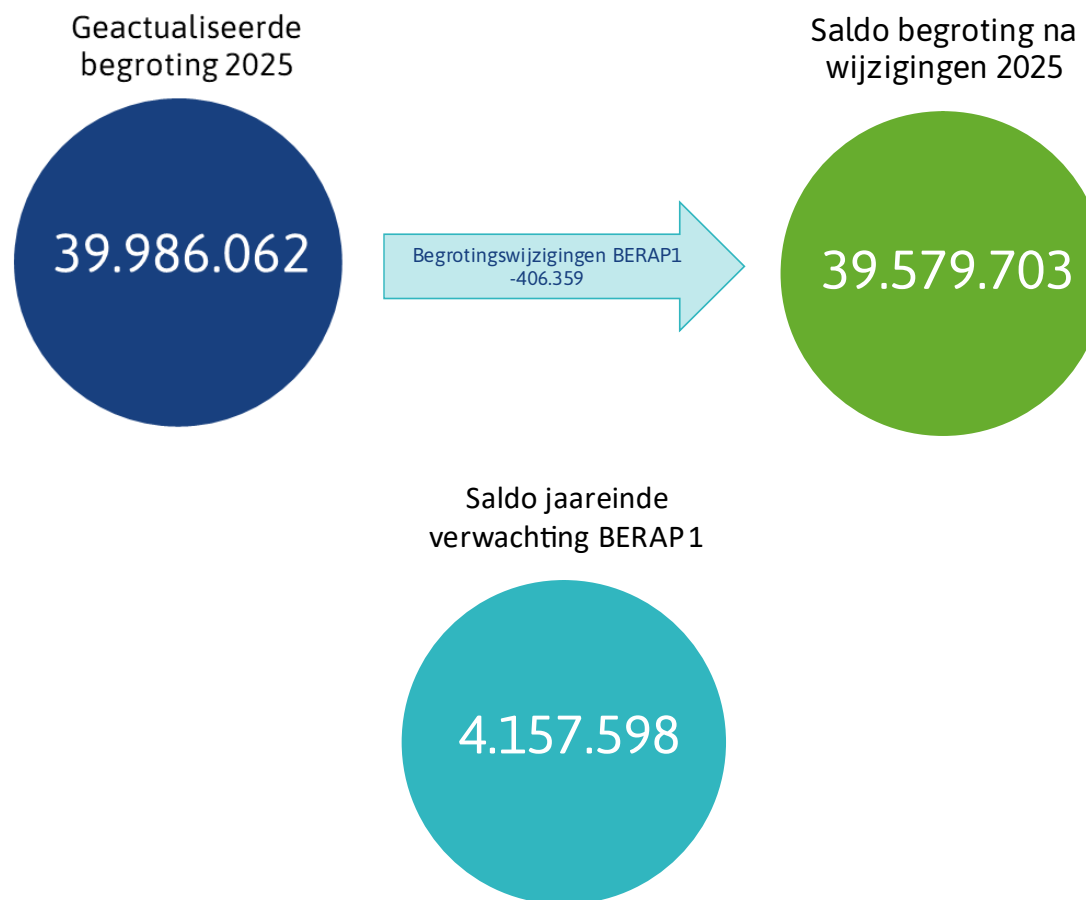
In deel 3 (hoofdstuk 9) worden de begrotingsprogramma's in samenwerking met derden uitgewerkt. Dit betreft de programma's SAW@, Basisdata en Informatiehuis water (IHW). De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering. De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh. Wijzigingen die betrekking hebben op deze begrotingsprogramma's dienen echter wel formeel door het algemeen bestuur vastgesteld te worden.

In deel 4 (hoofdstuk 10) wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen voor 2025 worden verwacht in het resterende deel van het lopende jaar. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een DVO en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten. Hier wordt tevens een doorkijk gemaakt naar de verwachte bijstelling van de begroting 2026.

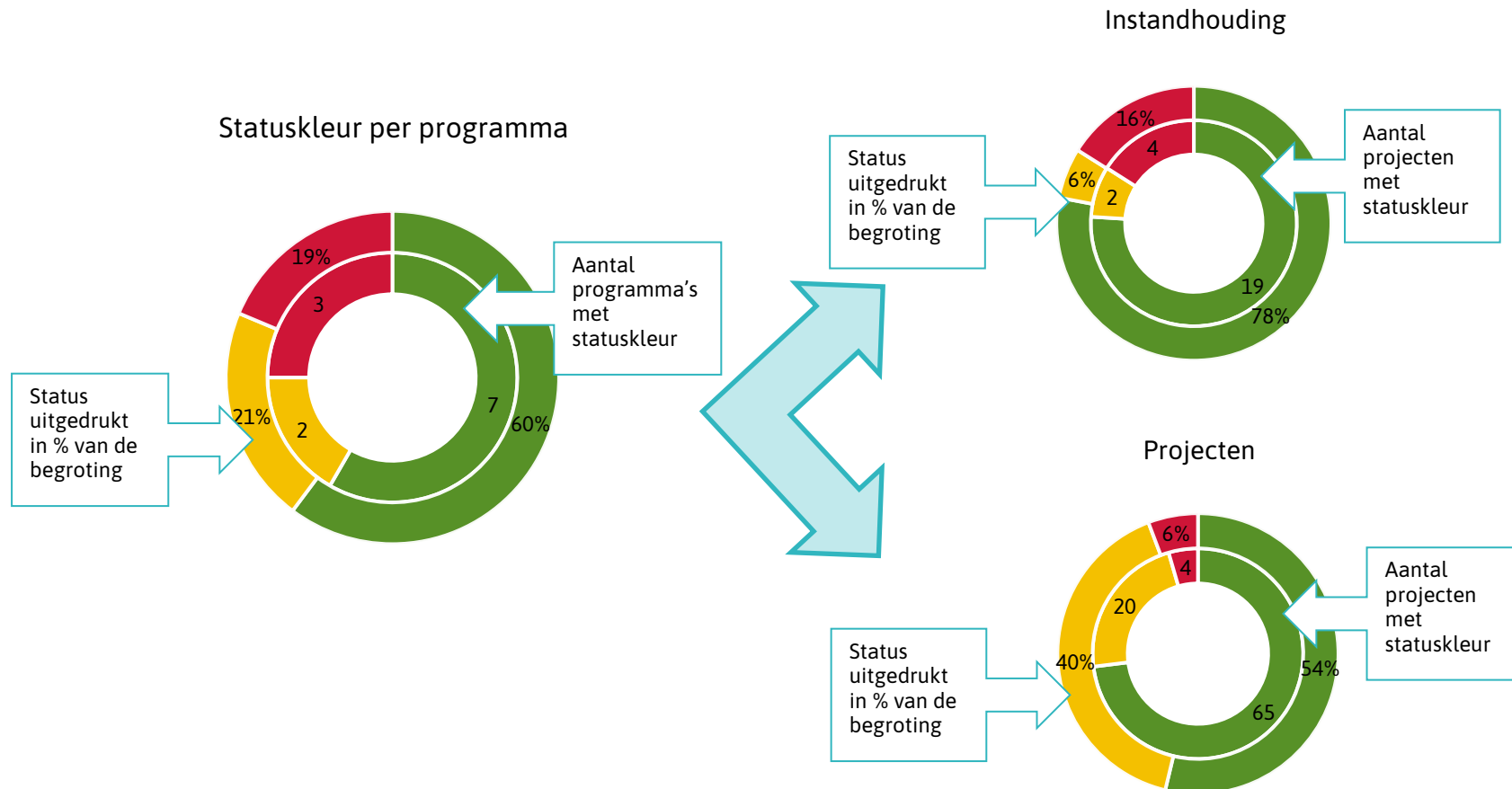
In de verdere hoofdstukken en bijlagen treft u diverse overzichten aan, waaronder de overzichten met bijdragen per waterschap.

3 Bestuursrapportage in één oogopslag

Hieronder worden de belangrijkste kengetallen zichtbaar gemaakt. De begrotingswijzigingen en de toelichting op de jaareinde verwachting worden in hoofdstuk 4 weergegeven. In hoofdstuk 4.2.2. is beschreven welke uitgangspunten worden gehanteerd bij het afhandelen van een overschot (of tekort) ten opzichte van de begroting.

Per programma is op basis van het totaalbeeld een statuskleur toegekend. Voor een toelichting op de betekenis van de statuskleuren wordt verwezen naar bijlage 1. In het programmadaashboard zijn de statuskleuren in een ringdiagram weergegeven. In de programmaverantwoording worden de ringdiagrammen per programma weergegeven. Ook worden hier de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen van de programma's benoemd. Voor meer details van de projecten en kostenplaatsen wordt verwezen naar de bijlage projectverantwoording.

4 Financiële analyse

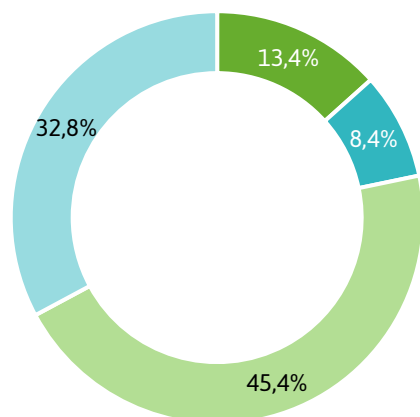
4.1 Instandhouding

4.1.1 Instandhouding als ondersteuning projecten en diensten

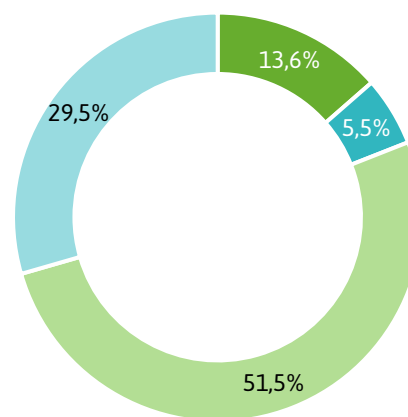
De instandhouding is faciliterend aan de uitvoering van de projecten en diensten. In de geactualiseerde begroting 2025 is 13,4% van het totale begrotingsbedrag benodigd voor de uitvoering van Bestuur en organisatie. Naar verwachting is de realisatie van bestuur en organisatie in 2025 13,6% van de totale uitgaven. De verhouding ten opzichte van de begroting van de projecten is stabiel.

In 2025 is binnen het programma kennis en verbinden het project WISE gestart. Een deel van de activiteiten en bijbehorende subsidie blijkt plaats te vinden net na de jaarovergang 2026. Hierdoor wordt de begroting van het programma Kennis en verbinden in 2025 naar beneden bijgesteld. Hierdoor dalen de totale verwachte lasten binnen Kennis en verbinden.

Geactualiseerde begroting 2025 in %

Verwachte lasten 2025 in %

- Programma 1. Bestuur en organisatie
- Programma 2. Kennis en verbinden
- Subtotaal samenwerking met waterschappen
- Subtotaal samenwerking met derden

4.1.2 Doorbelastingen instandhouding naar projecten en diensten

In de geactualiseerde begroting is het uitgangspunt gehanteerd van het doorbelasten van uitgevoerde diensten binnen instandhouding aan de producten en programma's op basis van vaste rekestarieven per dienst. De rekestarieven zijn (exclusief BTW):

- Virtuele werkplek: € 600 per maand per medewerker;
- Capaciteitsmanagement: € 5.400 per medewerker voor de gehele begeleiding van instroom. Voor de doorstroom van een interne medewerker naar een nieuwe functie wordt een rekestarief van € 2.700 gehanteerd. Voor contractverlengingen wordt een rekestarief van € 1.100 gehanteerd;
- Inkoop: maximaal € 1.000 voor een enkelvoudig onderhandse aanbesteding en € 2.500 voor een meervoudig onderhandse aanbesteding.

Een deel van de doorbelastingen vindt plaats binnen programma 1 en 2 instandhouding naar andere kostenplaatsen binnen instandhouding. Het resterende deel wordt van instandhouding aan de andere programma's (projecten) doorbelast. De volgende doorbelastingen zijn verwerkt in 2025:

	Totale doorbelastingen 2025 in € excl. BTW			
	Aan projecten en diensten	IHW facilitering	Binnen instandhouding	Totaal
Virtuele werkplek	239.593	60.655	143.151	443.399
Capaciteitsmanagement	99.050	6.500	104.950	210.500
Inkoop	50.500	3.000	53.900	107.400
Overige facilitering IHW		49.844		49.844
Totaal	389.143	119.999	302.001	811.143

4.2 Samenvattend beeld financiën

4.2.1 Begroting en gerealiseerde kosten in cijfers

Het totaalbeeld van de begroting en de gerealiseerde kosten 2025 is in onderstaand overzicht samengevat. Alle bedragen zijn exclusief BTW.

Programma	Geactualiseerde begroting 2025	Begrotingswijzigingen BERAP1	Begrotingswijzigingen BERAP2	Begrotingswijzigingen BERAP3	Saldo begroting na wijzigingen 2025	Lasten BERAP 1	% t.o.v. begroting
Programma 1. Bestuur en organisatie	5.343.858	-	-	-	5.343.858	1.475.153	28%
Programma 2. Kennis en verbinden	3.346.473	-1.500.000	-	-	1.846.473	619.630	19%
<i>Subtotaal instandhouding</i>	8.690.331	-1.500.000	-	-	7.190.331	2.094.783	24%
Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)	9.194.109	-292.427	-	-	8.901.682	2.737.239	30%
Programma 4. Collectieve thema's	1.889.062	-	-	-	1.889.062	404.539	21%
Programma 5. Ontwikkelthema waterschappen	1.300.000	-	-	-	1.300.000	376.164	29%
Programma 6. Opgave waterveiligheid	575.532	-	-	-	575.532	107.321	19%
Programma 7. Opgave watersysteem	1.853.034	205.553	-	-	2.058.587	756.536	41%
Programma 8. Opgave waterketen	799.186	215.116	-	-	1.014.302	173.144	22%
Programma 9. Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering	2.553.115	940.199	-	-	3.493.314	848.096	33%
<i>Subtotaal samenwerking met waterschappen</i>	18.164.038	1.068.441	-	-	19.232.479	5.403.039	30%
Programma 10. SAW@	3.267.356	0	-	-	3.267.356	308.908	9%
Programma 11. Basisdata	7.327.928	-	-	-	7.327.928	842.645	11%
Programma 12. IHW	2.536.409	25.200	-	-	2.561.609	764.404	30%
<i>Subtotaal samenwerking met derden</i>	13.131.693	25.200	-	-	13.156.893	1.915.957	15%
Totaal	39.986.062	-406.359	-	-	39.579.703	9.413.779	24%

Van de begrote lasten is 24% gerealiseerd. Bij de programma's waar de kostenrealisatie nog beperkt is, wordt een groot deel van de leverancierskosten in de komende maanden verwacht. Voor de eerste bestuursrapportage is dit een terugkerend patroon over de afgelopen jaren (bestuursrapportage 2024-1: 22% realisatie). De gerealiseerde kosten van de instandhouding bedragen 22,3% van de totale lasten in 2025. Voor een toelichting op de realisatie per programma, wordt verwezen naar de bijlagen.

4.2.2 Realisatie en jaareindeverwachting in cijfers

Op basis van de huidige inschatting liggen de totale lasten in 2025 € 4.157.598 (exclusief BTW) lager dan de baten. In hoofdstuk 4.2.3 wordt een analyse van het saldo uiteengezet.

Ten aanzien van de afhandeling van restant budgetten (of tekorten) worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Afrekening deelnemers: Het resterende saldo wordt afgerekend met de deelnemers. Dit geldt voor alle projecten en kostenplaatsen in de programma's in de programma's 1 tot en met 10.
2. Mutatie projectrekening: Indien er nog geen bestemming is gegeven aan het projectsaldo, wordt het saldo toegevoegd dan wel onttrokken aan de projectrekening. In 2025 zijn hiervoor geen activiteiten gepland en/of afrekening met deelnemers is (nog) niet wenselijk. Dit betreft enkele projecten waarin derden betrokken zijn (programma 11 en 12).

In de baten 2025 van programma 11 en 12 (projecten derden) is het saldo projectrekeningen van 31 december 2024 verwerkt, om zichtbaar te maken dat deze gelden beschikbaar zijn in 2025. Voor deze gelden was bij de jaarafsluiting 2024 nog geen bestemming aangeduid, tevens waren hiervoor geen activiteiten begroot in 2025. Hieraan wordt invulling gegeven door de betreffende UO's.

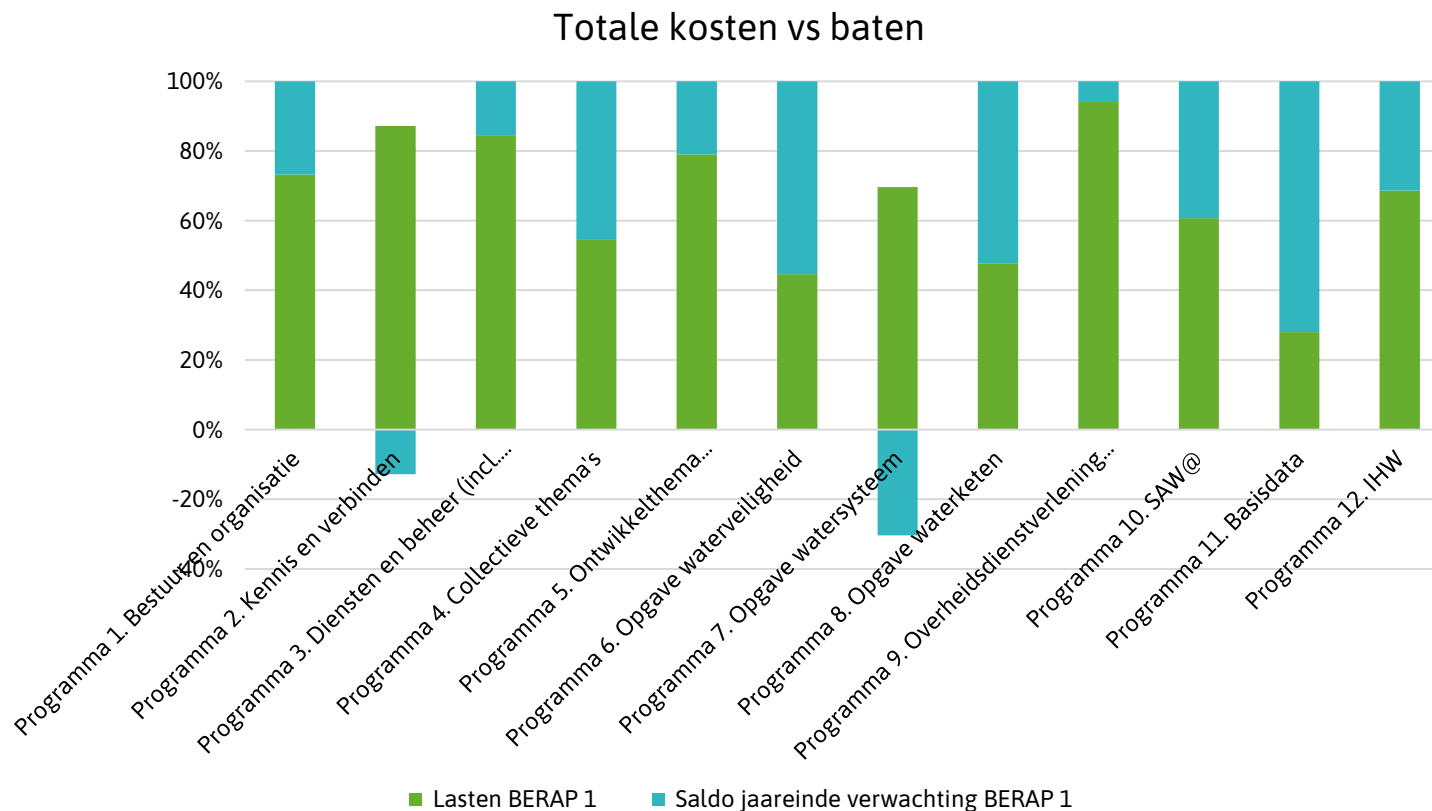
In de bijlage projectverantwoording is een detaillering van de verwachte afrekening per deelnemer opgenomen.

Programma	Saldo begroting na wijzigingen 2025	Baten BERAP 1	Lasten BERAP 1	Saldo BERAP 1	% t.o.v. baten	Saldo jaareinde verwachting BERAP 1	% t.o.v. baten
Programma 1. Bestuur en organisatie	5.343.858	5.352.797	1.475.153	3.877.644	28%	540.000	10%
Programma 2. Kennis en verbinden	1.846.473	1.846.473	619.630	1.226.843	34%	-90.894	-5%
<i>Subtotaal instandhouding</i>	7.190.331	7.199.270	2.094.783	5.104.487	29%	449.106	6%
Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)	8.901.682	8.901.682	2.737.239	6.164.443	31%	506.976	6%
Programma 4. Collectieve thema's	1.889.062	1.889.062	404.539	1.484.523	21%	338.000	18%
Programma 5. Ontwikkelthema waterschappen	1.300.000	1.300.000	376.164	923.836	29%	100.000	8%
Programma 6. Opgave waterveiligheid	575.532	575.532	107.321	468.211	19%	132.861	23%
Programma 7. Opgave watersysteem	2.058.587	2.058.587	756.536	1.302.051	37%	-330.344	-16%
Programma 8. Opgave waterketen	1.014.302	1.014.302	173.144	841.158	17%	189.687	19%
Programma 9. Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering	3.493.314	3.493.314	848.096	2.645.218	24%	53.306	2%
<i>Subtotaal samenwerking met waterschappen</i>	19.232.479	19.232.479	5.403.039	13.829.440	28%	990.486	5%
Programma 10. SAW@	3.267.356	3.267.356	308.908	2.958.448	9%	200.000	6%
Programma 11. Basisdata	7.327.928	8.572.125	842.645	7.729.481	10%	2.168.206	25%
Programma 12. IHW	2.561.609	2.835.035	764.404	2.070.631	27%	349.800	12%
<i>Subtotaal samenwerking met derden</i>	13.156.893	14.674.517	1.915.957	12.758.560	13%	2.718.006	19%
Totaal	39.579.703	41.106.265	9.413.779	31.692.487	23%	4.157.598	10%

Van de begrote lasten is 24% gerealiseerd. Bij de programma's waar de kostenrealisatie nog beperkt is, wordt een groot deel van de leverancierskosten in de komende maanden verwacht. De gerealiseerde kosten van de instandhouding bedragen 29% van de totale lasten in 2025. Voor een toelichting op de realisatie per programma, wordt verwezen naar de bijlagen. De baten zijn hoger dan de begroting, onder andere vanwege de beschikbare gelden op de projectenrekeningen.

4.2.3 Jaareindeverwachting toegelicht

Het totaalbeeld van het saldo van 2025 is in onderstaand overzicht samengevat. Dit overzicht geeft aan welk deel van de baten naar verwachting in 2025 wordt aangewend.

De jaareindeverwachting kan als volgt samengevat worden:

Verklaring saldo jaareinde verwachting 2025 (bedragen in € 1.000 excl. BTW)	Vertraagd, uitvoering in 2026	Werkzaamheden niet uitgevoerd	Effect realisatie uurtarieven	Effect realisatie kosten	Extra werkzaamheden uitgevoerd	Bestemming door UO met derden	Saldo jaareinde verwachting BERAP 1
Programma 1. Bestuur en organisatie	0	590	34	-34	-50	0	540
Programma 2. Kennis en verbinden	0	83	-14	-65	-95	0	-91
<i>Subtotaal instandhouding</i>	0	673	20	-99	-145	0	449
Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)	10	624	203	-3	-327	0	507
Programma 4. Collectieve thema's	0	338	40	-40		0	338
Programma 5. Ontwikkelthema waterschappen	0	200	32	-32	-100	0	100
Programma 6. Opgave waterveiligheid	0	160	-3	3	-27	0	133
Programma 7. Opgave watersysteem	0	124	-4	4	-454	0	-330
Programma 8. Opgave waterketen	0	406	13	-229		0	190
Programma 9. Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering	0	303	-18	-74	-157	0	53
<i>Subtotaal samenwerking met waterschappen</i>	10	2.153	263	-371	-1.065	0	990
Programma 10. SAW@	0	200	22	-22	0	0	200
Programma 11. Basisdata	0	368	9	-9	0	1.800	2.168
Programma 12. IHW	191	150	412	-753	0	350	350
<i>Subtotaal samenwerking met derden</i>	191	718	443	-784	0	2.150	2.718
Totaal	201	3.544	726	-1.253	-1.210	2.150	4.158

	Impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen	Geen impact inhoudelijk resultaat projecten in € miljoen	Totaal in € miljoen
Bestemming door UO met derden	-	2,1	2,1
Vertraagd, uitvoering in 2026	0,2	-	0,2
Goedkoper uitgevoerd dan begroot	-	0,5-	0,5-
Werkzaamheden niet uitgevoerd	3,5	-	3,5
Extra werkzaamheden uitgevoerd	1,2-	-	1,2-
Totaal	2,5	1,6	4,2

Uitgangspunt	Bedrag 1 ^e indicatie BERAP1	Toelichting op hoofdlijnen
1. Afrekening deelnemers	2.007.798	<ul style="list-style-type: none"> - Programma 1. Bestuur en organisatie: € 540.000 In de afgelopen periode zijn diverse vacatures ingevuld, waaronder de positie van de nieuwe secretaris-directeur (SD). Ook binnen andere onderdelen van de organisatie zijn vacatures succesvol ingevuld. Als gevolg hiervan is de inzet van inhuurkrachten afgenomen en blijven de personeelslasten op dit punt achter bij de begroting. Dit leidt tot een positieve afwijking ten opzichte van de geraamde kosten. Van de begrotingspost 'onvoorzien' is nog € 80.000 over. Momenteel wordt onderzocht of, naast de lopende projecten, aanvullende projecten uit deze pot kunnen worden gefinancierd, bijvoorbeeld het opzetten van een intern AI-competence center voor hWh. Tegelijkertijd is er nog sprake van capaciteitsvraag op specifieke onderdelen van de bedrijfsvoering. Om de openstaande vacatures sneller in te vullen, is een nieuwe recruiter ingehuurd. - Programma 2. Kennis en verbinden: - €90.894 Er is voortvarend gestart met de uitvoering van het project WISE. Dit project dat grotendeels wordt gefinancierd door de EU omvat ook kennisontwikkeling en kennisdeling met waterschappen. Dat deel is niet subsidiabel maar past bij de doelstellingen van Kennis en Verbinden en wordt niet volledig uit die begroting gedekt. De begroting van het Vergadercentrum gaat naar verwachting overschreden worden met € 63.000,- met name als gevolg van een huurverhoging. - Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie): € 506.976 <i>Vangstregistratiesysteem</i> Het nieuwe systeem is enkele maanden later dan gepland live gegaan en er is nog een beperkte lijst restpunten die snel moeten worden opgelost. Hierdoor was er een positief saldo, van ongeveer 200.000 euro, op dit project in 2024, dat aan de waterschappen is teruggegeven en is nu ongeveer hetzelfde bedrag nodig om de applicatie conform afspraak op te leveren <i>Z-info</i> Sinds 1 januari 2025 vallen de meeste activiteiten binnen Z-info onder beheer. Uitzondering hierop is doorontwikkeling op de lange termijn: dit is een projectmatige activiteit en zal in de toekomst worden overgebracht naar programma 8 'waterketen'. Door het pauzeren van enkele opdrachten is er een onderbesteding van €250.000 op het specifieke budget van "doorontwikkeling op de lange termijn".

Uitgangspunt	Bedrag 1 ^e indicatie BERAP1	Toelichting op hoofdlijnen
		<p><i>Team TMX</i> Continuïteit is in dit dossier uitgangspunt. Het slagen van de aanbesteding is zeer belangrijk om die continuïteit te kunnen blijven garanderen. Daarom wordt de aanbesteding in de vorm van een concurrentie gerichte dialoog ingericht met nog meer zorgvuldigheid voorbereid met een kleine overschrijding van €60.000, tot gevolg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programma 4. Collectieve thema's: € 338.000 Dit nieuwe programma is later op gang gekomen, waardoor geplande nieuwe opdrachten nog niet tot wasdom zijn gekomen. en bestaande opdrachten zoals doorontwikkeling en gebruik van WILMA goedkoper uitvallen. - Programma 5. Ontwikkelthema waterschappen: € 100.000 Binnen het programmaonderdeel Leren is sprake van onderbesteding, doordat er minder leerinterventies zijn aangevraagd en georganiseerd dan oorspronkelijk voorzien. Hierdoor zijn er minder kosten gemaakt dan begroot. - Programma 6. Opgave waterveiligheid: € 132.861 Bij project hWh HEEL is nu nog sprake van onderbesteding, De landing van het programma binnen hWh heeft even tijd gekost. De mogelijkheid bestaat dat het budget later in het jaar alsnog nagenoeg volledig besteed wordt in 2025. - Programma 7. Opgave watersysteem: € -330.344 De geconstateerde budgetoverschrijding is als volgt te verklaren: <ul style="list-style-type: none"> o van het ontwikkelbudget is meer verbruikt dan in deze periode begroot, wordt later in het jaar recht getrokken; o het WIWB project is vertraagd en wordt duurder; o het project Datalevering Slimwatermanagement is vertraagd waardoor in 2024 geld is teruggegeven, dat nu weer moet worden opgehaald. - Programma 8. Opgave waterketen: € 189.687 De onderbesteding is ontstaan omdat meerdere projecten, zoals PAT en O-info, vertraagd zijn. - Programma 9. Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering: € 53.306 De onderbesteding is ontstaan door vertrek van diverse projectleiders, waaronder de op de Software Reseller, de Software Catalogus en het Kenniscentrum. Hierdoor is voortgang beperkt en zijn uren niet gemaakt. De verwachting is dat een deel van de uren in de rest van het jaar zal worden ingehaald, teneinde de afgesproken resultaten alsnog te behalen. - Programma 10. SAW@: € 200.000 Nu bekend is dat dit het laatste jaar van het contract met de huidige leverancier is, worden geen opdrachten tot aanpassingen of doorontwikkelingen meer gegeven.
2. Mutatie projectrekening	2.149.800	<ul style="list-style-type: none"> - Programma 11. Basisdata € 2.168.206 In de aanloop voor de aanbesteding Beeldmateriaal 2025 was nog rekening gehouden met meerdere scenario's. Op het voorkeursscenario een inwinning met lager vliegen (meer vliegbewegingen en dus hogere kosten) is in de begroting rekening gehouden, Na de aanbesteding is door de stuurgroep alsnog anders beslist. Omdat vorig jaar door het slechte weer niet de juiste kwaliteit luchtfoto's zijn gemaakt (te veel blad aan de bomen) is vanuit de achterban het verzoek gekomen om dit jaar de kwaliteit (op tijd vliegen voor het blad aan de bomen zit) en

Uitgangspunt	Bedrag 1 ^e indicatie BERAP1	Toelichting op hoofdlijnen
		<p>kwantiteit (echt heel Nederland vliegen) te laten prefereren boven het voorkeursscenario. Hierdoor valt de inwinning dit jaar ruim 500k euro lager uit dan begroot.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programma 12. Informatiehuis Water € 349.800 De opdracht verloopt volgens planning en blijft naar verwachting binnen budget. Voor de coördinatie van de informatiestromen is geen afzonderlijk budget beschikbaar; de kosten worden geraamd op €200.000 en worden binnen het programma opgevangen.
Totaal saldo afwikkeling	4.157.598	

4.3 Begrotingswijzigingen

Tegelijkertijd met de 1^e bestuursrapportage 2025 wordt de 2^e begrotingswijziging aangeboden. Dit betreft de formele vaststelling van gewijzigde budgetten in de periode januari tot en met april 2025 die invloed hebben op de begroting 2025. Voor al deze begrotingswijzigingen is een DVO afgesloten, waarvan de uitvoering start in 2025. Door middel van de begrotingswijziging worden de projecten aan de begroting 2025 toegevoegd. Deze wijzigingen hebben geen invloed op de hoogte van de bijdrage aan de instandhoudingskosten. Enerzijds worden nieuwe budgetten aan de begroting toegevoegd voor nieuwe projecten. Anderzijds lijkt er ruimte te ontstaan in de lopende projecten waardoor er geld over blijft. Per saldo daalt de begroting met circa € 406.000. De tussentijdse begrotingswijzigingen worden niet als voorschot bij de waterschappen in rekening gebracht. Na afloop van het jaar 2025 wordt de eindafrekening opgemaakt. Het verschil tussen het gefactureerde voorschot en de realisatie aan het einde van 2025 wordt verrekend met de deelnemers aan de projecten. In de bijlage projectverantwoording is de begrotingswijziging per deelnemer uitgewerkt.

2^e Begrotingswijziging:

Programma 2. Kennis en verbinden:

- 00.02.00/400 WISE € -1.500.000. Een deel van de activiteiten en bijbehorende subsidie blijkt plaats te vinden net na de jaarovergang 2026. Daarom stellen we de begroting naar beneden bij. Deze begrotingswijziging heeft geen invloed op de bijdragen van waterschappen.

Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)

- 00.03.01/825 Oracle TECH € 0. Zoals ieder jaar wordt op basis van het aantal afgenomen licenties de bijdrage van elk waterschap voor dit project opnieuw berekend. Dit heeft geen gevolgen voor de totale projectbegroting, maar de onderlinge bijdrage van de waterschappen verandert wel.
- 00.03.02/201 Landelijke voorziening overstromingsinformatie € -127.500. De kassiersdienst Landelijk voorziening overstromingsinformatie is een samenwerkingsproject van Rijkswaterstaat, provinciën en Unie van Waterschappen waarbij de financiën bij RWS is ondergebracht. Vanuit de organisatie is ons teruggekoppeld dat de aanvangsfase van het project een jaar is opgeschoven, omdat het opstarten van het project vertraging heeft opgelopen. Als gevolg hiervan is de begroting die oorspronkelijk voor 2024 was opgesteld, nu van toepassing op het jaar 2025. Hier wordt de begroting van 2025 naar beneden bijgesteld.
- 00.03.01/449 Vangstregistratie € 200.000. Door een vertraging in de projectfase, is het restantbudget van 2024 nodig om projectactiviteiten in 2025 af te ronden. Dit past binnen de geldende DVO.
- 00.03.02/520 NDFP € -364.927. De kassiersdienst NDFP wordt dit jaar beëindigd. De organisatie NDFP heeft onlangs aangegeven een ander beleid in te gaan zetten, waardoor er per 2025 geen abonnementsgelden meer zijn. Voor de afronding van deze dienst blijft nog een aantal uur begroot.

Programma 7. Opgave watersysteem:

- 00.07.00/409 IV Slim Watermanagement € 73.776. Voor Slim Watermanagement zijn we een samenwerking aangegaan met Rijkswaterstaat. Dit project wordt volledig gefinancierd door Rijkswaterstaat. Deze begrotingswijziging heeft geen invloed op de bijdragen van waterschappen.
- 00.07.00/421 Projectenplatform Waterschapswerken € 131.777. Voor het project Projectenplatform Waterschapswerken is een nieuwe DVO vastgesteld. De begroting wordt aangepast zodat deze aansluit op de nieuwe financiële afspraken in de DVO.

Programma 8. Opgave waterketen:

- 00.08.00/500 Onderhoudsinformatie (o-info) € 215.116. Voor het project Onderhoudsinformatie (o-info) is een nieuwe DVO vastgesteld. De begroting wordt aangepast zodat deze aansluit op de nieuwe financiële afspraken in de DVO.

Programma 9. Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering:

- 00.09.00/024 SOC Dienstverlening Security Monitoring en Alarmering (fase 2) € 435.000. Voor het project SOC Dienstverlening Security Monitoring en Alarmering (fase 2) is een nieuwe DVO vastgesteld. De begroting wordt aangepast zodat deze aansluit op de nieuwe financiële afspraken in de DVO.
- 00.09.00/170 Wet Open Overheid (WOO) € 55.000. Voor het project Wet Open Overheid (WOO) is een addendum vastgesteld. De begroting wordt aangepast zodat deze aansluit op de nieuwe financiële afspraken in de DVO.
- 00.09.00/175 Single Digital Gateway € -97.207. Voor het project Single Digital Gateway is een addendum vastgesteld. De begroting wordt aangepast zodat deze aansluit op de nieuwe financiële afspraken in de DVO.
- 00.09.00/561 Kenniscentrum € 547.406. Voor het project Kenniscentrum is een addendum vastgesteld. De begroting wordt aangepast zodat deze aansluit op de nieuwe financiële afspraken in de DVO.

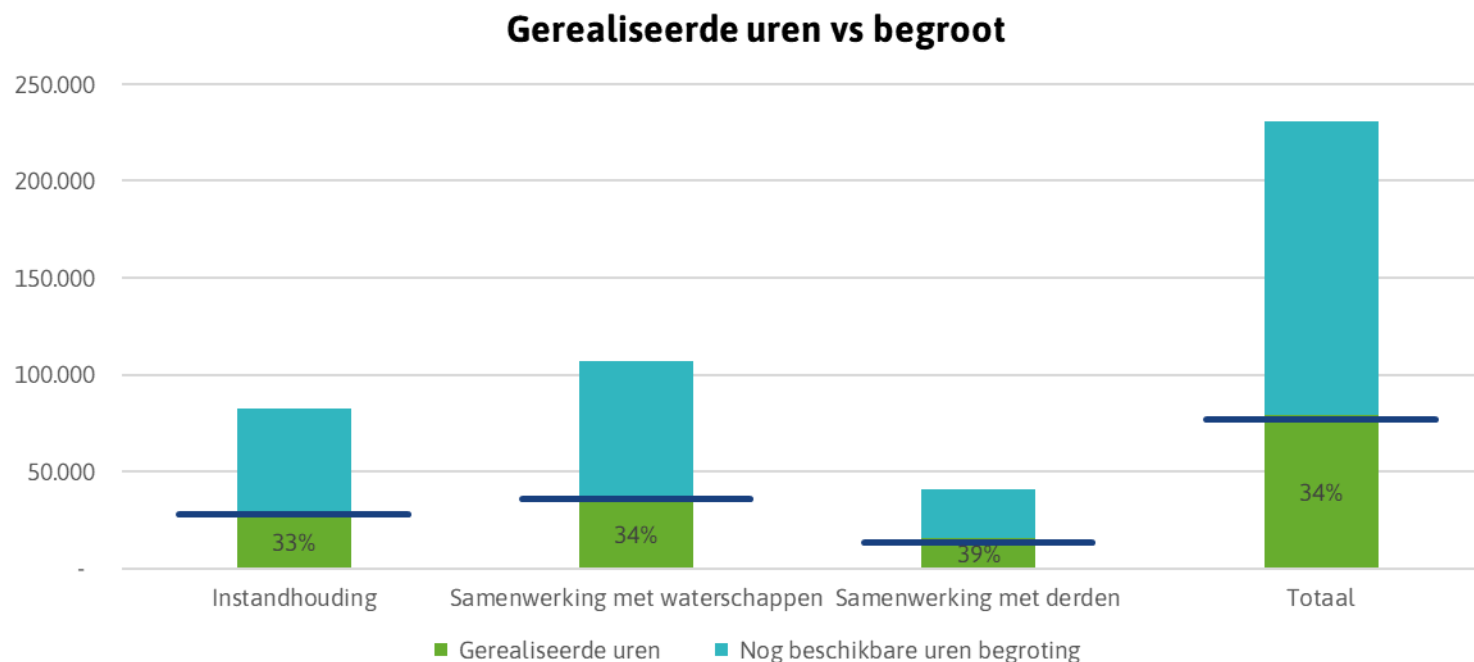
Programma 12. IHW

- 00.12.00/638 EF Slim Watermanagement € -25.000. Een deel van het budget van EF Slim Watermanagement wordt ingezet voor het project BT Droogteportaal.
- 00.12.00/640 EF DD API € 200. In de begroting was een onjuiste bijdrage voor IPO opgenomen. Deze begrotingswijziging heeft geen invloed op de bijdragen van waterschappen.
- 00.12.00/687 BT Droogteportaal € 50.000. Een deel van het budget van EF Slim Watermanagement wordt ingezet voor het project BT Droogteportaal. Daarnaast wordt een bijdrage van € 25.000 aan IPO gevraagd.

5 Formatie en capaciteit

5.1 Begrote en gerealiseerde uren

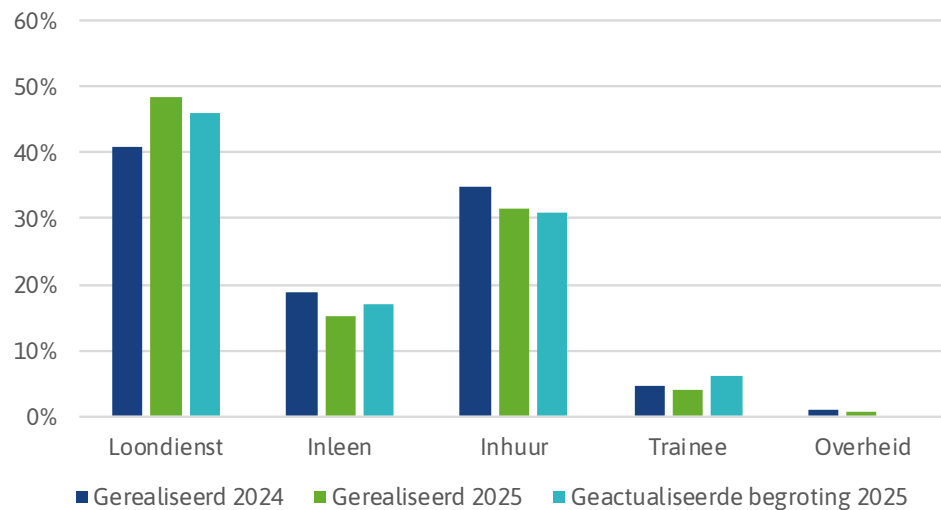
Een belangrijke basis voor de hWh begroting zijn de gewerkte uren. Hieronder is een overzicht opgenomen van de begrote en gerealiseerde uren per begrotingsdeel.

De donkerblauwe lijn geeft de begroting van de uren naar rato van de eerste 4 maanden van 2025 weer. Uit bovenstaande grafiek blijkt dat we gemiddeld op totaalniveau van alle programma's op het niveau van de begroting zitten. De projecten in samenwerking met derden lopen 6% voor op de begroting. Voor een toelichting op de realisatie per programma wordt verwezen naar de bijlagen. De totale urenbesteding in 2025 ligt tot en met april (76.083 uren) in lijn met de begroting van 2025. De realisatie ligt ruim boven de realisatie van dezelfde periode in 2024 (70.698 uren), dit is een stijging van 7,6%.

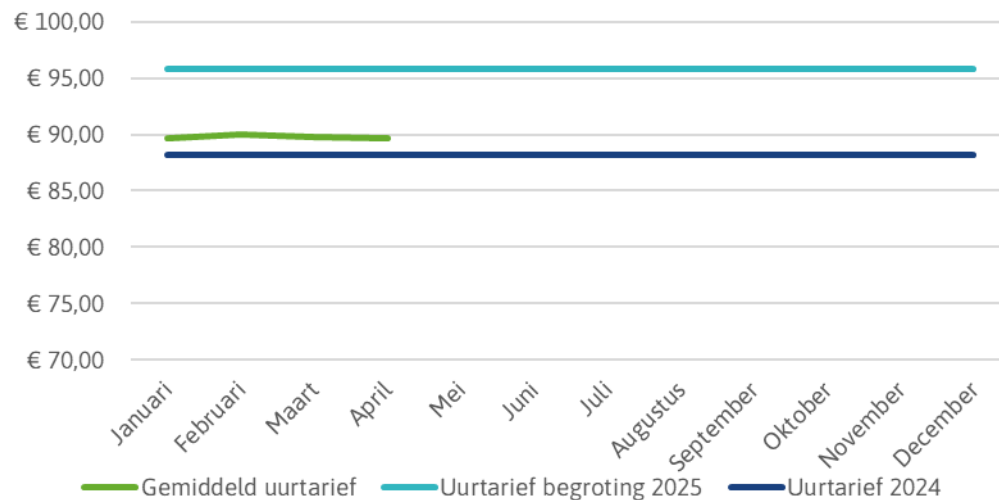
5.2 Directe uren per medewerkerscategorie

Het overzicht van de directe uren per medewerkerscategorie, uitgedrukt in een percentage van het totaal, kan als volgt worden weergegeven:

Zoals voorzien ervaren waterschappen krapte op de arbeidsmarkt, waardoor er minder ruimte is om medewerkers vanuit de waterschappen uit te lenen aan een project bij hWh. Tot nu lukt het hWh om dit op te vangen met inhuur, en een kleine stijging van het aantal medewerkers in loondienst.

5.3 Gemiddelde uurtarieven

Het gerealiseerde uurtarief in april is € 89,67. Dit ligt € 6,08 onder het begrotingstarief. We verwachten dat de tarieven in 2025 nog zullen stijgen. Deze verwachting is gebaseerd op het onderhandelingsresultaat van de cao-onderhandelingen, waarin is afgesproken dat de salarissen gemiddeld met 4,5% zullen stijgen. Het effect hiervan zal nu met terugwerkende kracht naar 1 januari 2025 verwerkt worden. Daarnaast zien we blijvende inflatie en krapte op de inhuurmarkt met stijgende uurtarieven.

5.4 Aantal medewerkers en ziekteverzuim

Het aantal medewerkers werkzaam bij hWh bedroeg op 30 april 2025 193. (31 december 2024: 189). Daarnaast faciliteren we en werkplek voor nog een 12 medewerkers vanuit RWS voor onze samenwerkingsprogramma's. hWh heeft tot en met april 2025 gemiddeld circa 72 FTE in loondienst.

In aantallen ziet de capaciteit op 30 april 2025 er als volgt uit:

	Stand op 30-04-2025	Stand op 31-12-2024
In loondienst	82	70
Inleen van waterschappen	34	40
Inhuur van de markt	69	69
Stagiair	0	1
Trainees	5	7
Inhuur van de overheid	3	2
<i>Totaal bekostigd door hWh</i>	<i>193</i>	<i>189</i>
Medewerkers RWS	12	12
Totaal gefaciliteerd door hWh	205	201

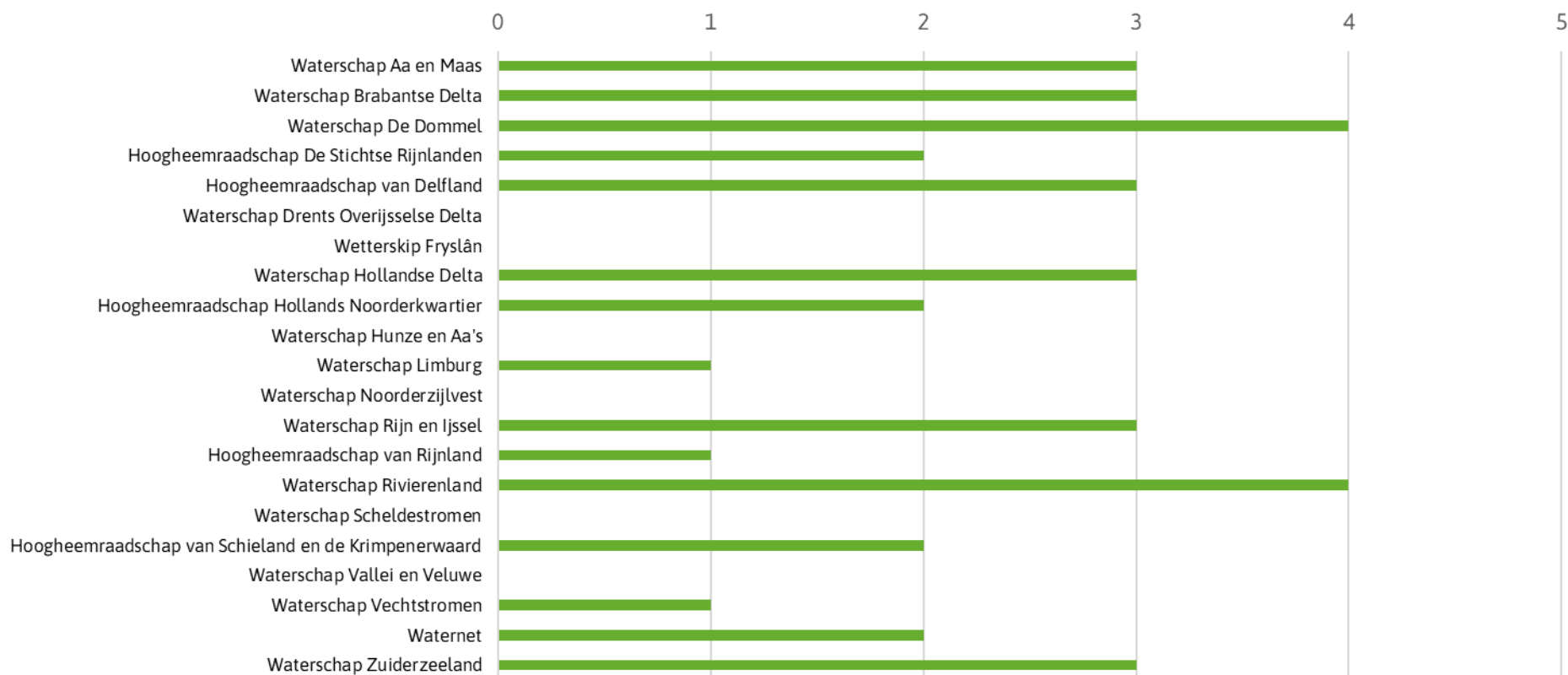
Het ziekteverzuim bij de medewerkers in loondienst is in de eerste vier maanden van 2025 gemiddeld 3,7%. Dit ligt boven de interne streefnorm van 1,9%. Het hoge ziekteverzuim wordt met name veroorzaakt door langdurig zieken (veelal niet werk gerelateerd).

5.5 Inzet capaciteit vanuit waterschappen

Ook in 2025 zijn medewerkers vanuit de waterschappen bij hWh ingezet. Deze medewerkers hebben in deze rapportageperiode 11.608 productieve uren geleverd. De uren van betrokken medewerkers in overleggen, zoals UO's, dagelijks bestuur, etc., zijn niet in deze overzichten meegenomen, hoewel deze uren substantieel zijn.

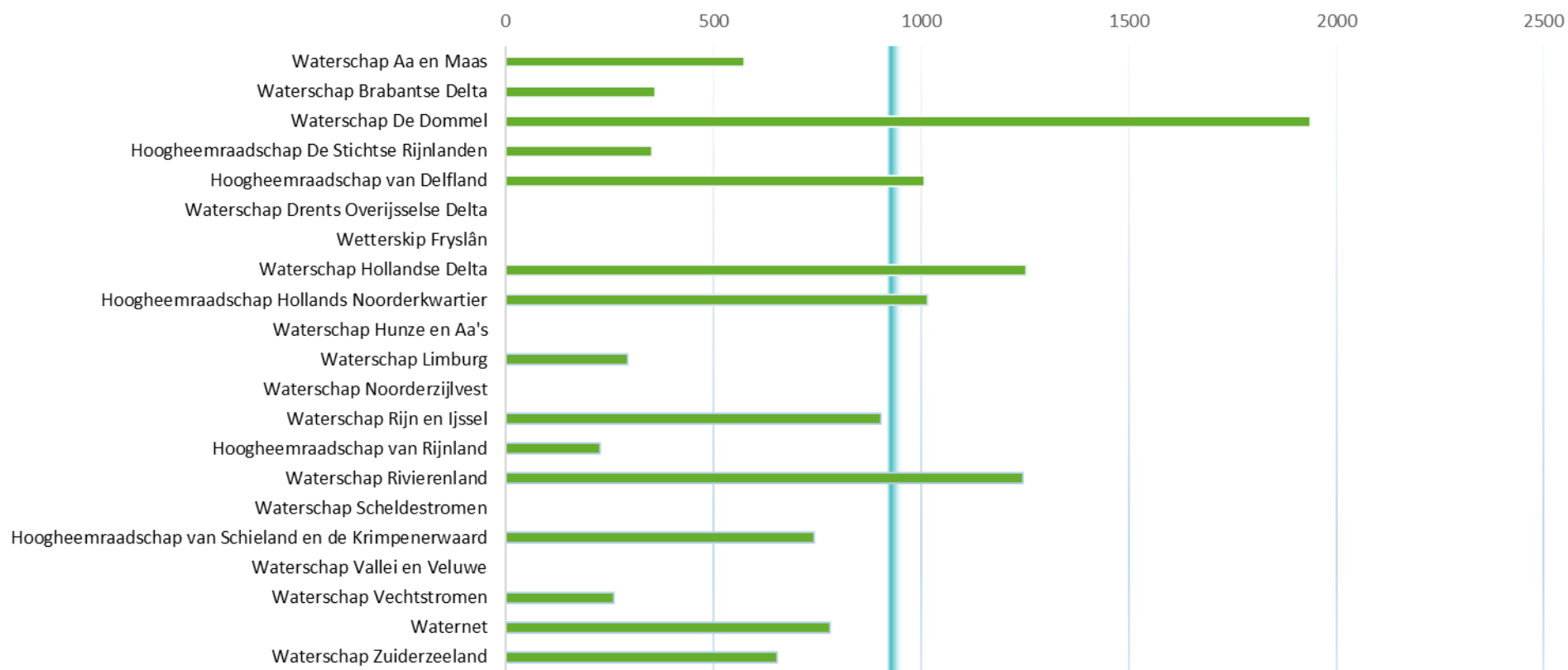
Op verzoek van het algemeen bestuur wordt inzicht gegeven in de verdeling van de medewerkers en uren naar de waterschappen:

Aantal beschikbaar gestelde medewerkers per waterschap

Vanuit het meerjarenprogramma dat door de waterschappen is opgesteld voor hWh, blijkt dat er om hWh goed te bemensen vanuit de waterschappen ongeveer 2 FTE (2.800 uur per jaar) per waterschap minimaal nodig zijn. Deze norm is in de grafiek zichtbaar gemaakt met de aqua streep. Op dit moment geven 5 van de 21 waterschappen voldoende invulling aan de flexibele schil van hWh. Dat reisafstand niet altijd een probleem hoeft te zijn bewijzen medewerkers vanuit waterschap Limburg. Naast dat waterschap De Dommel voldoende capaciteit in productieve uren levert, worden ook de personele zaken door De Dommel verzorgd.

Aantal productieve uren per waterschap

5.6 Afgeronde vacatures en verdeling herkomst capaciteit

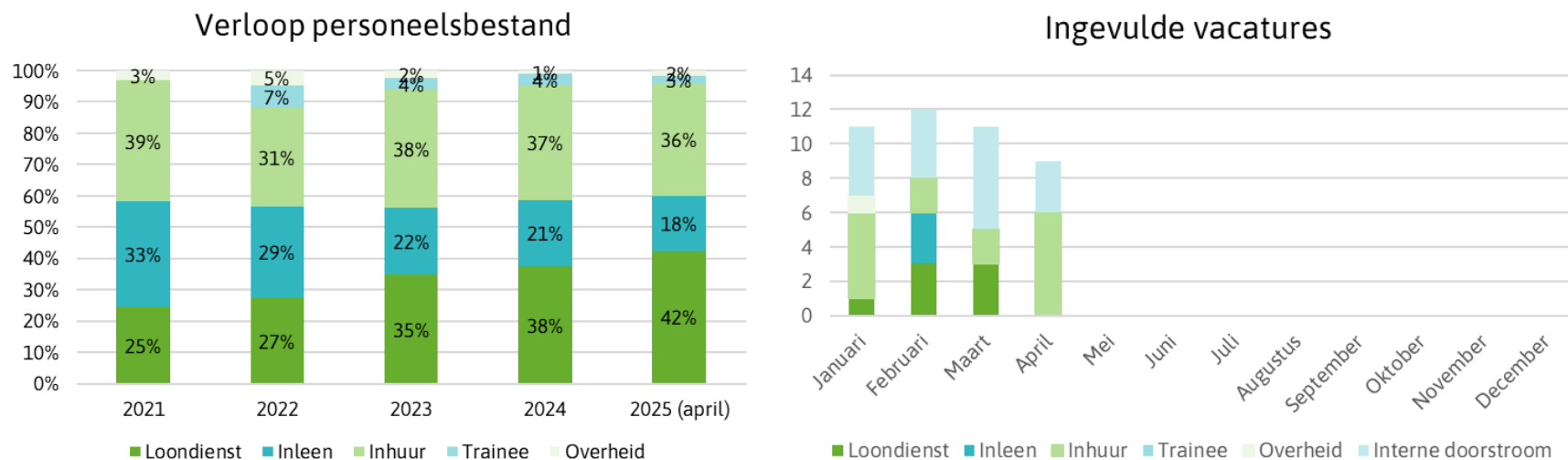
Het jaar 2025 is goed begonnen. Er zijn veel wervingen op moeilijk in te vullen posities alsnog geslaagd. Door de ruimte die we van het bestuur hebben gekregen om meer mensen op contract aan te nemen zien wij een stijging van het aantal sollicitanten. De sollicitanten komen van zowel waterschappen als vanuit watergerelateerde bedrijven.

We merken op dat waterschappen erop aandringen mensen zelf in dienst te nemen in plaats van vanuit hun waterschap te detacheren. Waterschappen gaan hier verschillend mee om. Waar het ene waterschap graag een bijdrage levert aan de samenwerking binnen hWh, door personeel te leveren, voelt een ander waterschap deze behoefte niet.

Vanaf januari zijn er 43 nieuwe rollen ingevuld en 22 contracten zijn verlengd.

Ook zien wij nog een stijging van het inhuren van mensen met een bepaalde expertise die we niet in huis hebben. Het positieve nieuws is dat we een aantal jaren geleden met ongeveer 12 trainees zijn begonnen en dat we een redelijk aantal aan ons hebben kunnen binden. Op dit moment hebben we nog 5 trainees.

Onderstaande diagrammen zijn berekend op basis van aantal medewerkers, zonder daarbij rekening te houden met parttimefactor.

6 Organisatie

6.1 Missie, visie en kernwaarden

In 2024 zijn onze missie, visie en kernwaarden herijkt. Deze elementen vormen de fundamenten van onze organisatie en geven richting aan zowel onze strategie als ons dagelijkse werk. Door deze missie, visie en kernwaarden te formuleren, willen we niet alleen onze eigen koers bepalen, maar ook een inspirerende leidraad bieden voor de waterschappen die we ondersteunen. Samen bouwen we aan een toekomst waarin we de uitdagingen van vandaag en morgen met vertrouwen kunnen aangaan.

Missie

Wij zijn een expertisecentrum voor de waterschappen. In opdracht van de waterschappen coördineren we effectieve samenwerking en regelen we gezamenlijke inkoop op het gebied van data, informatie en technologie. Zo helpen we de waterschappen met hun kerntaken en uitdagingen in een wereld die steeds digitaler wordt.

Visie

Wij ondersteunen de waterschappen in hun transformatie naar toekomstbestendige en datagedreven organisaties. We streven naar een watersector die in 2029, met behulp van onze expertise en dankzij effectieve samenwerking, maximaal profiteert van digitale innovaties. Waterschappen ervaren onze meerwaarde en zijn mede dankzij onze inspanningen voorbereid op de uitdagingen van morgen.

Kernwaarden

Onze kernwaarden reflecteren wie we zijn, hoe we samenwerken, en wat we belangrijk vinden:

Verbindend Wij geloven in de kracht van samen. We verbinden waterschappen, partners en leveranciers om kennis, data, middelen en ervaringen te delen. Bovendien creëren we ook een omgeving waarin onze collega's zich met elkaar verbonden voelen. Dit draagt bij aan een positieve en productieve werkomgeving. Door ons te richten op verbinding, zowel binnen als buiten het Waterschapshuis, versterken we niet alleen de organisatie, maar dragen we ook bij aan een toekomstbestendige en samenwerkende watersector.

Innovatief We omarmen digitale innovaties en stimuleren creatief denken. Dit stelt ons in staat om vooruit te kijken en nieuwe oplossingen te vinden voor onze eigen werkzaamheden en ook voor de uitdagingen van de watersector.

Expertise We moedigen onze medewerkers aan om hun vaardigheden te vergroten en zich te blijven ontwikkelen. Deze groei is niet alleen essentieel voor het werkgeluk van onze medewerkers, maar draagt ook bij aan de kwaliteit van ons werk. Onze expertise is essentieel voor het succes van de waterschappen.

Resultaatgericht Wij richten ons op het behalen van concrete resultaten die waarde toevoegen voor de waterschappen. Door resultaatgericht te werken, zorgen we ervoor dat onze inspanningen efficiënt en effectief zijn, waardoor we waardevolle oplossingen bieden en de uitdagingen van de watersector succesvol aanpakken.

In het koersplan zijn de VIER kernwaarden: verbindend, innovatief, expertise hebben en resultaatgericht door het bestuur vastgesteld. Deze hebben we vertaald naar Vier-en, waarbij we stimuleren dat bepalende momenten gemarkeerd, gedeeld en gevierd mogen worden. De implementatie blijft een aandachtspunt.

6.2 Externe en interne ontwikkelingen

Algemeen beeld

Zoals ook al in eerdere rapportages vermeld, zien we de afgelopen jaren een gestage groei van het aantal opdrachten dat hWh voor de waterschappen uitvoert. Uitgedrukt in uren ligt de realisatie ruim 7% boven dezelfde periode in 2024. We hebben van het bestuur de ruimte gekregen medewerkers voor de projecten en diensten ten behoeve van waterschappen in dienst te nemen bij hWh. Deze ruimte is erg behulpzaam geweest in het aantrekken van medewerkers. Op dit moment zetten we 46% van al onze menskracht in met behulp van medewerkers die in dienst zijn bij hWh. We zijn blij dat we daarmee de groei in (relatief dure) inzet van inhuur uit de markt kunnen beperken en hopen hiermee ook stabiliteit en behoud van kennis te creëren.

Ook in 2025 ligt in de bedrijfsvoering de focus op de verdere professionalisering van de organisatie. We werken vanuit ons jaarplan aan de thema's veilige werkomgeving, professionelere organisatie en zichtbaarheid. Het jaarplan beschrijft de verander- en verbeterpunten waar we aan werken. Zie hiervoor paragraaf 'jaarplan 2025'.

Vaarkaat, strategienota en koersplan

De OGT heeft, naar aanleiding van de vaarkaat van de Unie van Waterschappen, in 2024 de strategienota vastgesteld. De strategienota beschrijft de wijze waarop de 21 waterschappen de komende jaren gezamenlijk vorm willen geven aan de digitale transformatie in de watersector. De ontwikkelingen die worden benoemd in de strategienota, zijn samengebracht in een update van het koersplan door het bestuur van hWh. hWh heeft in 2024 al een eerste fase van de herinrichting van de interne organisatie in gang gezet. De nieuwe hoofdstructuur van de bedrijfsvoering van hWh en bijbehorende aansturing draagt op managementniveau bij aan het verminderen van de afhankelijkheid en kwetsbaarheid van hWh. Daarnaast is in 2024 de inrichting van diensten en beheer als afdeling van hWh gestart. In 2025 is deze afdeling daadwerkelijk operationeel geworden.

Herinrichtingsplan fase 2

Als vervolgstap zijn we in de tweede helft van 2024 gestart met de uitwerking van de tweede fase van het herinrichtingsplan. Fase 2 betreft een herinrichting van de programmastructuur om de uitvoering van de strategienota tot een succes te maken. De eerste stap in fase 2, het administratief herinrichten van onze programma-indeling, is in 2024 afgerond. De herindelings helpt om snel in te spelen op veranderingen en om ervoor te zorgen dat de juiste middelen en ondersteuning beschikbaar zijn. De bijbehorende governance-structuur van de opdrachtgever en het in kaart brengen van de capaciteitsbehoefte zal in 2025 verder vorm krijgen. Aandachtspunt hierbij is het borgen van een gedegen, maar vlotte besluitvorming.

BTW

hWh heeft in 2010 een verzoek tot vrijstelling voor de toepassing van omzetbelasting bij de Belastingdienst neergelegd. Het verzoek aan de Belastingdienst was destijds tweeledig, namelijk:

1. Vrijstelling van BTW op de diensten van hWh aan de waterschappen (koepelvrijstelling);

2. Vrijstelling van BTW op de diensten van de waterschappen aan hWh.

Ad 1: De Belastingdienst heeft in 2012 schriftelijk bevestigd dat hWh voldoet aan de voorwaarden voor de koepelvrijstelling, daarmee was dit deel van het verzoek tot vrijstelling reeds afgerond in 2012. De koepelvrijstelling zorgde ervoor dat hWh diensten vrij van BTW kon leveren aan waterschappen.

Ad 2: Op dit verzoek is tot op heden, ondanks herhaaldelijke verzoeken van hWh en diverse overleggen, nog geen standpunt ingenomen door de Belastingdienst. De diensten van waterschappen aan hWh worden in rekening gebracht met BTW. Aangezien hWh geen recht had op vooraf trek van de BTW, werkt dit uiteindelijk kostenverhogend voor de waterschappen.

Ultimo 2018 heeft de Belastingdienst plotseling een eindoordeel gegeven. Hieruit blijkt de Belastingdienst wederom geen standpunt heeft ingenomen omtrent verzoek 2. Maar heeft zij de afspraak uit 2012 (verzoek 1) ingetrokken. hWh zou jegens waterschappen niet vrijgesteld van BTW presteren. De eerste focus ligt op het terugkrijgen van de koepelvrijstelling (verzoek 1), waarna verzoek 2 weer opgepakt kan worden. hWh heeft bezwaar tegen deze uitspraak ingediend en heeft, na afwijzing van het bezwaar door de belastingdienst, een beroepsprocedure gestart.

Op 21 februari 2022 heeft de behandeling van deze zaak door de rechter plaatsgevonden, waarbij de rechter hWh in het gelijk heeft gesteld. De belastingdienst is in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. De zitting heeft plaatsgevonden op 12 september 2024, ook hier is hWh door het Hof in het gelijk gesteld. Eind januari 2025 heeft de belastingdienst beroep in cassatie ingesteld bij de Hoge Raad. We zijn nu in afwachting van de verdere procedure.

Circulaire economie en duurzaamheid

Het project duurzaam opdrachtgeverschap is in volle gang. Om de doelen te bepalen zijn er interviews gehouden met bestuurders en collega's. Het rapport met aanbevelingen is afgerond en een adviseur duurzaamheid is gestart. De belangrijkste acties voor de komende tijd zijn (samen met het MT en het bestuur) vastleggen van de duurzaamheidsambities van hWh en vervolgens gerichte acties uitwerken. Tegelijkertijd werken we aan een uniform inkoop- en aanbestedingsbeleid voor de waterschappen, waarbij duurzaamheid centraal staat.

6.3 Uiteenzetting van de financiële positie

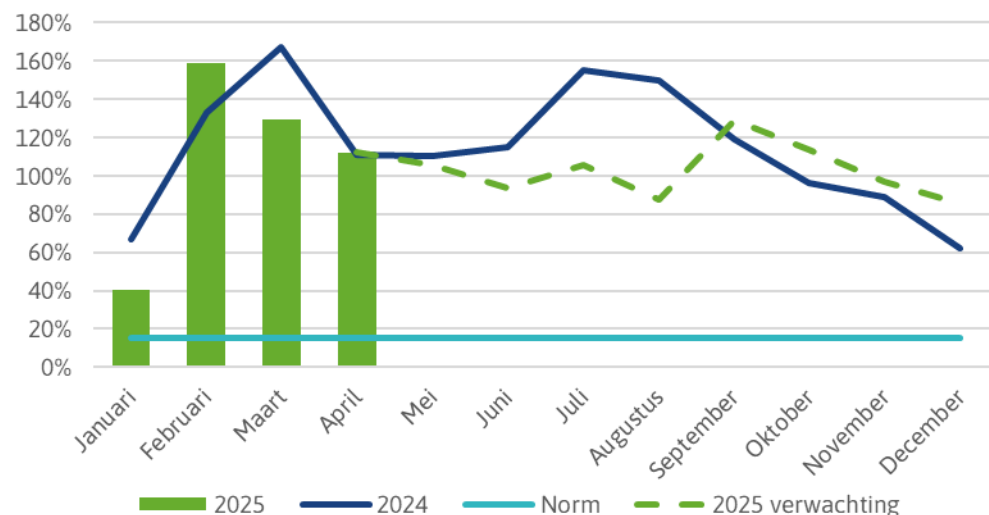
6.3.1 Financiering

Kasliquiditeit

De kasliquiditeit geeft de verhouding aan tussen de beschikbare liquide middelen enerzijds en de kortlopende schulden en verplichtingen anderzijds. Het is een indicator van de mate waarin de kortlopende schulden en verplichtingen kunnen worden gedekt uit de liquide activa.

De algemene richtwaarde van dit kengetal is een minimum van 15%. De kasliquiditeit ligt boven de norm. Een hogere kasliquiditeit in de eerste maanden van 2025 komt door de voorschotfacturatie van de primaire begroting 2025 aan de waterschappen en daarmee de reeds ontvangen bijdragen.

Op dit moment heeft hWh geen kredietfaciliteit bij de NWB. hWh heeft op dit moment voldoende liquide middelen om te voldoen aan de verplichtingen. Uit de liquiditeitsplanning blijkt dat aan het einde van 2025 onze financiële buffers vooralsnog toereikend zijn.

Renteontwikkeling

hWh ontvangt rente over het schatkistbankieren. Hiervoor is een kostenplaats in het programma Bestuur en organisatie ingericht. De renteontwikkeling wordt sterk beïnvloed door de beleidsrichting van het Europese Central Bank (ECB). De rente is in het eerste kwartaal van 2025 met 0,5% gedaald.

De rentebaten over het schatkistbankieren per kwartaal bedragen:

1 ^e kwartaal 2025	€ 106.650
April 2025	€ 58.215

De overige rentebaten over januari tot en met april bedragen € 2.620.

Schatkistbankieren

Als gevolg van schatkistbankieren dient hWh alle middelen boven de drempel van € 1.000.000 af te romen. Het gemiddelde saldo per kwartaal moet conform de regelgeving lager zijn dan € 1.000.000. Met ingang van september 2017 wordt gebruik gemaakt van de faciliteit van de NWB Bank om het saldo automatisch af te romen naar de schatkist. Het saldo schatkistbankieren is direct opeisbaar en de financiële risico's zijn laag.

De gemiddelde stand op de NWB-betaalrekening per kwartaal bedroeg:

1 ^e kwartaal 2025	€ 10.000
April 2025	€ 10.000

Hiermee heeft hWh voldaan aan de regeling schatkistbankieren tot en met het eerste kwartaal 2025.

Kasgeldlimiet

Kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering Decentrale Overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2% van het primaire begrotingstotaal. Voor hWh betekent dit in 2025, gebaseerd op het primaire begrotingstotaal van circa € 32,8 miljoen, een kasgeldlimiet van € 3,1 miljoen. De verwachting is dat hWh in 2025 geen leningen zal aanvragen en blijft hiermee onder het kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam bij aanvang van het jaar. In de uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden is dit percentage voor gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% van het primaire begrotingstotaal. Voor hWh betekent dit in 2025, gebaseerd op het primaire begrotingstotaal van circa € 32,8 miljoen, een renterisiconorm van € 7,6 miljoen. hWh verwacht in 2025 geen aflossingsverplichting en blijft hiermee binnen de renterisiconorm.

6.3.2 Weerstandsvermogen en de risicobeheersing

Het dagelijks bestuur herziet jaarlijks de risicomatrix van het eigenaarschap van hWh als onderdeel van de planning-en-controlcyclus. In het voorjaar van 2024 heeft herijking plaatsgevonden. De aandachtsgebieden van het dagelijks bestuur zijn:

1. Gebrek aan capaciteit/kennis: Zowel kwaliteit als tijdige beschikbaarheid en (duurzame) inzetbaarheid van medewerkers en het behoud van kennis.
2. Aantrekkelijk werkgever: heeft hWh voldoende te bieden om voor IT- en andere specialisten in de watersector een aantrekkelijke werkomgeving te zijn.

3. Bestuurlijke controle: Grip van het bestuur op totale begroting, bewaking van rechtmatigheid (o.a. loden deuren) en uitvoerbaarheid programma's.
4. Cybersecurity: informatieveiligheid en privacy volgens de BIO- en AVG-normen inregelen.
5. Onbenutte potentie: Appreciatie bij de AB's waterschappen van impact digitale transformatie op primaire proces, de potentie van samenwerking op dit thema en de rol van hWh hierbij.
6. Vertrouwen in hWh: Perceptie van te weinig toegevoegde waarde, kwaliteit en wendbaarheid.
7. Compliance wet- en regelgeving: Hierbij inbegrepen fraude- en corruptierisico's.

'Gebrek aan capaciteit' is beter beheersbaar aangezien in het AB van 25 november 2023 is besloten hWh meer ruimte te geven om met passende contractvorm medewerkers aan hWh te binden. De arbeidsmarkt is onverminderd krap, toch lukt het hWh door haar imago van aantrekkelijk werkgever om de juiste mensen (soms met enige vertraging) aan zich te binden. Hierdoor kan hWh tot op heden alle gevraagde opdrachten uitvoeren.

Voor cybersecurity geldt dat hWh in eind 2023 een audit heeft gehad met een hoge score van volwassenheid. Echter heeft hWh nog niet het ambitieniveau van volwassenheidsniveau 4 behaald. In de afgelopen jaren zijn er echter wel veel verbeteringen geweest. Deze lijn moet doorgetrokken worden. Door ontwikkelingen in de maatschappij blijft de waarschijnlijkheid van een cyberincident toenemen, echter door de verbeteringen die het afgelopen jaar bij hWh hebben plaatsgevonden zal hWh er beter mee om kunnen gaan. In 2025 werkt hWh aan het aansluiten op SOC.

Betreft 'Vertrouwen in hWh' heeft het bestuur gesteld dat de verbondenheid van de waterschappen bij hWh continu aandacht moet hebben. Het is belangrijk dat de meerwaarde van hWh genoeg wordt herkend en dat dit ook wordt geuit. Verder moet er focus zijn om de resultaten van hWh concreet duidelijk te maken bij de waterschappen en andere belanghebbenden. Dit onderwerp vraagt daarom meer aandacht.

De onderwerpen 'Onbenutte potentie', 'Bestuurlijke controle' en 'Compliance wet- en regelgeving' hebben de aandacht van het DB, maar laat het aan de hWh-organisatie om deze risico's te blijven mitigeren. De onderwerpen komen regelmatig terug op de agenda van het DB en vertaling heeft plaatsgevonden in het jaarplan 2025 van hWh.

Programma/project-specifieke risico's worden door de deelnemers aan het betreffende programma/project gedragen. Dit betreft de zogenaamde "loden deur". Dit belangrijke principe is verankerd in de gemeenschappelijke regeling en verder uitgewerkt in het dienstverleningshandvest (vrijwaringsbepaling) en de dienstverleningsovereenkomsten. Aangezien de programma-/projectrisico's bij de deelnemers liggen, worden de risico's niet opgenomen in deze dit hoofdstuk. In de programmaverantwoording wordt inzicht gegeven in de risico's per project.

6.4 Bedrijfsvoering

6.4.1 Jaarplan 2025

In het jaarplan 2025 zijn diverse thema's en speerpunten benoemd die aansluiten bij de bestuurlijke risicogebieden waar binnen de dagelijkse bedrijfsvoering aan zal worden gewerkt. Ook zijn interne projecten benoemd, die in 2025 extra aandacht krijgen en waarvoor extra middelen nodig zijn. In 2025 is opnieuw

€ 250.000 beschikbaar in de begroting voor de interne projecten vanuit de pot 'kwaliteitsborging'. Het DB heeft ingestemd met de voorgelegde interne projecten en prioritering aangewezen. Het managementteam van hWh benoemd op alle speerpunten en interne projecten actiehouders en ziet toe op correcte naleving en faciliteert indien nodig bij enige aansturing.

Veilige werkomgeving

Door het verbeteren van de PDCA zet hWh een volgende stap in de volwassenheid van het beheer van de interne kantoorautomatisering. Het zorgt dat het risico-gestuurd denken beter geborgd wordt in de IT-beheer processen.

De planning voor de pre-BIO audit is iets opgeschoven. Deze stond eerst voor de zomer van 2025 gepland, maar gaat waarschijnlijk in het najaar van 2025 plaatsvinden. Dit onder andere zodat het PDCA project van IT de ruimte krijgt om geïmplementeerd te worden en gepland te worden, zodat dit in de pre-audit meegenomen kan worden. Ook sluit een pre-audit in het najaar beter aan op de externe audit van 2026 die in het najaar/de winter van 2026 zal plaatsvinden.

Professionele organisatie

Binnen het project digitale toegankelijkheid zijn de eerste activiteiten opgestart en afgerond. De belangrijkste activiteit hierbij was om aan te geven bij BZK hoe toegankelijk onze websites zijn. Dit gebeurt door middel van toegankelijkheidsverklaringen per website. Alle verklaringen zijn nagelopen en bijgewerkt. Een aantal fouten zijn samen met ICTU hersteld. Het resultaat hiervan is dat het Waterschapshuis op dit moment weer voldoet aan de Wet digitale toegankelijkheid.

De implementatie van het handboek inkoop, contract- en leveranciersmanagement verloopt conform planning. Ter aanvulling op het handboek is een bijlage toegevoegd waarin het contractmanagement voor de instandhoudingsfase wordt beschreven. Hieraan bestond behoefte, aangezien dit proces afwijkt van het contractmanagement binnen projecten. Daarnaast zijn diverse wijzigingen doorgevoerd om beter aan te sluiten bij de fasering binnen het projectenproces van A tot Z.

Momenteel wordt onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om TenderNed-data te analyseren met behulp van AI. De eerste resultaten zijn minder positief dan gehoopt. Belangrijke oorzaken:

- Incomplete of onnauwkeurige invulling van aankondigingen door aanbestedende diensten.
- Veel verwijzingen naar documenten zonder inhoudelijke samenvatting op TenderNed.
- Gebruik van tools als Merccell, die beperkt gestructureerde data aanleveren.
- Niet-uniforme publicatie van aanbestedingsdocumenten (losse documenten versus één grote PDF).

Deze factoren bemoeilijken zowel de datagedreven analyse als het automatisch opstellen van aanbestedingsdocumenten met AI.

Binnen ons netwerk van overheidsinkopers zijn meerdere onderzoeken bekend naar de inzet van AI voor het beantwoorden van vragen bij nota's van inlichtingen (NvI's). De informatie en eventuele oplossingen die daaruit voort komen zal waar mogelijk worden toegepast bij hWh. Er worden door hWh inspiratiesessies voorbereid waarin leveranciers van AI-tools demonstraties zullen geven. De nadruk ligt op oriëntatie, niet op directe aanschaf.

Zichtbaarheid

In dit thema zijn voor het jaar 2025 vanuit het jaarplan geen interne projecten aangewezen. Wel zijn we vanuit dit thema actief aan de slag gegaan met het '[Waterschapsportaal](#)', waarbij we inzicht geven in de projecten per waterschap.

6.4.2 Financiële rechtmatigheid

Vanaf verslaggevingsjaar 2025 moet het dagelijks bestuur in een onderdeel van de jaarrekening aangeven of de in de jaarrekening opgenomen financiële feiten in overeenstemming met de daarvoor gelden regels tot stand zijn gekomen. Hiermee legt het dagelijks bestuur verantwoording af over de zogenoemde financiële rechtmatigheid.

Zoals is vastgesteld in de verordening beleids- en verantwoordingsfunctie het Waterschapshuis 2025 dat de volgende percentages ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording worden gehanteerd:

- Verantwoordingsgrens: 2,0%
- Rapporteringgrens: 0,2%

Deze grenzen worden toegepast op de uitkomsten van de interne controle en vormen het kader voor de beoordeling van de rechtmatigheid.

Interne controle en beheersing

Om de rechtmatigheid te borgen, is in 2025 een **risicomatrix en een intern controleplan** opgesteld. Hierin is aandacht besteed aan processen met verhoogde rechtmatigheidsrisico's, zoals projectbeheersing, salarissen, declaraties personeel, tijdschrijven, aanbestedingen, inkopen, betalingen, treasury, BTW. De controles worden uitgevoerd op basis van steekproeven.

Binnen de administratieve organisatie zijn diverse **beheersmaatregelen** ingericht, waaronder:

- Begrotingscontroles vooraf via het financieel systeem
- Autorisatieprocedures en functiescheiding
- Toetsing aan wet- en regelgeving door vakafdelingen
- Periodieke monitoring en rapportage aan het management

Gedurende het jaar heeft interne controle plaatsgevonden op de processen en financiële stromen. De bevindingen uit deze controles zijn positief en geen afwijkingen gevonden.

6.5 Merendeelcriterium

Conform de door KokxDeVoogd voorgestelde systematiek rapporteren we in de bestuursrapportage over de feitelijke realisatie van het merendeelcriterium (werk voor derden). Voor de toepassing van een vrijstelling van aanbesteding is het van belang dat hWh minimaal 80% van haar werkzaamheden verricht voor waterschappen die deelnemen aan de Gemeenschappelijke regeling hWh. Het merendeelcriterium mag berekend worden over een periode van 3 jaar. Het percentage werk voor derden in de periode 2023, 2024 en 2025 bedraagt 8,5% en valt daarmee binnen het maximum van 20%.

7 Programmaverantwoording - instandhouding

7.1 Programma 1 Bestuur en organisatie

Het programma Overhead ondersteunt zowel de interne organisatie als het bestuur van hWh. In het eerste trimester van 2025 lag de focus op het versterken van een veilige werkomgeving, het verbeteren van informatiebeheer en het vergroten van de zichtbaarheid en professionele ondersteuning richting de waterschappen.

Sociale en digitale veiligheid

We hebben verder gebouwd aan een sociaal veilige werkomgeving via Human Experience Management (HXM).

Medewerkers staan centraal in beleid en werkomgeving. We stellen medewerkers in staat om zelf regisseur te zijn van hun ontwikkeling binnen hWh. Digitale veiligheid wordt versterkt via bewustwording, kennisontwikkeling en moderne technische voorzieningen.

Informatiebeheer en digitalisering

Implementatie traject gestart om voortaan alle projecten voortaan volgens één uniforme werkwijze ("van A-Z") te laten werken o.a. voor een helder beslissingsproces en voor consistente informatieopbouw.

De inzet van Microsoft-tools wordt geoptimaliseerd. En Dataclassificatie is opgestart zodat we AI op een verantwoorde manier kunnen introduceren.

Organisatieontwikkeling

Een nieuwe hoofdstructuur zorgt vanaf 2025 voor meer wendbaarheid en kwaliteit in het primaire proces; het faciliteren van de samenwerken tussen de waterschappen. Daarmee zorgen we ervoor dat we de juiste digitale middelen voor hen inkopen. Met de inrichting van een capaciteitspoule krijgen medewerkers meer regie op hun werk en wordt kennis binnen hWh en de watersector behouden.

Zichtbaarheid en communicatie

Via het '[Waterschapsportaal](#)' geven we inzicht in de projecten per waterschap. We versterken de communicatie door professionele contentproductie en organiseren meer gestructureerde interactiemomenten. Zo organiseerden we een belevingsmarkt met het thema waterveiligheid voor het algemeen bestuur van hWh.

Inkoop en contractmanagement

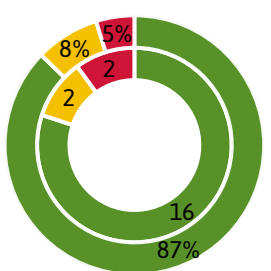
We nemen een actieve rol in het gezamenlijke inkoopplatform van de waterschappen. Daarnaast blijven we werken aan verbeteringen, voorwaarden, beleid en werkwijzen voor inkoop en contractmanagement. Komende periode kijken we naar een contractmanagement systeem dat aansluit bij de werkwijze van ons inkoophandboek. De resultaten daarvan delen we met de waterschappen via het inkoopplatform.

Evaluaties

Om een goede overgang van project naar beheer te organiseren, ontwikkelen we een nieuwe vorm om projecten goed te evalueren.

Financiële verantwoording

Binnen dit programma houden we de financiën goed in beeld, zodat we kunnen zorgen voor een goede verantwoording. Het accountantsrapport bij de jaarafsluiting van 2024 was wederom positief; er waren geen verbetervoorstellen.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>1 Bestuur en organisatie</p> 	GROEN			<p>Voor de komende periode moeten we in de gaten houden wat er nu uitgegeven wordt (of gaat worden) vanuit het potje onvoorzien, omdat hier op dit moment al een aantal projecten in zitten. Met de benutting van het potje onvoorzien is nu de eindejaarsverwachting dat er 80.000 euro overgehouden wordt.</p> <p>In de uitwerking van HR naar HXM en de poulegedachte voor de wendbare organisatie, wordt rekening gehouden met de wens om meer 'thuisgevoel' en aandacht voor welzijn en ontwikkeling te organiseren, zodat hWh als aantrekkelijk werkgever kan blijven functioneren, waarbij het principe van de juiste persoon op de juiste plek voorop staat.</p>

7.2 Programma 2 Kennis en verbinden

Binnen het programma Kennis en Verbinden bouwen we belangrijke kennis op rondom digitalisering en digitale transformatie, maar ook andere kennis die we nodig hebben om ons werk voor de waterschappen goed te kunnen uitvoeren. Daarnaast investeren we in relaties met de markt, de wetenschap en andere partijen die hiervoor relevant zijn voor de waterschappen. Tenslotte organiseren we de kwaliteitsborging en faciliteren we de waterschappen in hun samenwerking. Onder andere door het bieden van een vergadercentrum.

Maatschappelijk belang

De veranderingen in het IT-speelveld zijn groot. De manier waarop we naar Big-Tech-partijen kijken is in de afgelopen periode flink veranderd. Tot voor kort dachten we dat de opslag van data, de veiligheid, de beschikbaarheid en continuïteit van dienstverlening vanzelfsprekend was. Nu denken we daar anders over. Dat vraagt dan dus om nieuwe oplossingen. Ook de opkomst van bijvoorbeeld AI stelt waterschappen voor nieuwe dilemma's. Wat kunnen we, wat mogen we en wat willen we? Hoe kunnen we gebruikmaken van nieuwe kansen. Vanuit Kennis en verbinden zoeken we naar manieren om met deze nieuwe situaties om te gaan.

PCP-WISE (*Pre-Commercial-Procurement Watermanagement Innovation from Space for European climate resilience*)

We doen mee in een consortium van 26 partijen, met onder andere met de STOWA en Universiteit Twente. Onze rol is om een aanbesteding te doen die marktpartijen uitdaagt om met innovatieve oplossingen te komen die meer inzicht bieden in de bodemvocht-situatie. Dit moeten oplossingen zijn op basis van satellietwaarnemingen. Op basis van zo'n oplossing kunnen de waterschappen beter anticiperen op extremere weersomstandigheden. De EU financiert het volledige project, maar het Waterschapshuis en STOWA financieren de inspanningen die nodig zijn om toepassing bij de waterschappen mogelijk te maken en kennis met hen te delen. De looptijd van het project is 3 jaar (tot en met 2027).

Kracht van samen

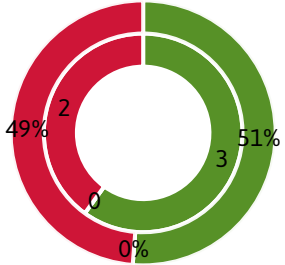
Om ons werk voor de waterschappen zo goed mogelijk te doen, werken we samen met andere organisaties.

We ondersteunen de Unie van Waterschappen in de vertegenwoordiging in landelijke overleggen die kunnen leiden tot een uitwerking van de ambities die in de Vaarkaat zijn belegd. Hier staat de totstandkoming van een datastrategie nadrukkelijk op de agenda. Waterschappen kunnen op basis hiervan eigen invullingen maken om datagedreven werken mogelijk te maken.

Omdat de doelstellingen van de Vaarkaat vertaald zijn naar een Strategienota, werken we in 2025 samen met de waterschappen aan de inrichting en invulling van de geformuleerde opgaven. Daarbij bewaken we de samenhang tussen de projecten die hWh uitvoert voor waterschappen en zorgen we voor kennisinbreng 'van buiten'. Speerpunten hier zijn: Delen van data van/voor waterschappen en het ontwikkelen van een (soevereine) cloud- en datastrategie.

Ook met de STOWA versterken we de samenwerking. We kijken bijvoorbeeld hoe we hun onderzoek gerelateerd aan data, kunnen laten landen bij de waterschappen.

Verder willen we onze verbinding met ketenpartners zoals Rijkswaterstaat versterken op de onderwerpen waar we elkaar nauw raken.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>2 Kennis en verbinden</p> 	ROOD			<p>Het project WISE is aangegaan om ook kennisontwikkeling te faciliteren. De dekking van kosten (subsidie) voor projectuitvoering is niet volledig omdat deze gebaseerd zijn op salariskosten (niet inhuur). De begroting was gebaseerd op de subsidiebedragen. Hierdoor lijkt een tekort van € 110.000,- te ontstaan in 2025. Deze worden gedeeltelijk gedekt uit Kennis en Verbinden.</p> <p>Daarnaast wordt tijd besteed binnen Kennis en Verbinden om de projectresultaten goed toepasbaar te krijgen voor waterschappen.</p> <p>In het WISE project zijn weliswaar risico's onderkend (zoals te weinig inschrijvers bij de aanbesteding), maar deze hebben redelijkerwijs geen consequenties voor financiën binnen hWh. Als er zich echter heel veel inschrijvers melden, kan dat veel werk opleveren bij de beoordeling. Een maatregel die genomen wordt om de gevolgen hiervan te mitigeren is om goede selectiecriteria te benoemen, waardoor de selectie efficiënt kan plaatsvinden.</p> <p>Het vergadercentrum kent een voorzien tekort van € 63.000. Dit als gevolg van hogere huurkosten dan ingeschat en aanvullende onverwachte kosten voor het beheren van de AV-middelen, aanvullende zonwering en beheersing van het klimaat en de luchtkwaliteit. In komende tijd zal een intensieve monitoring plaatsvinden van de kostenontwikkeling van het vergadercentrum.</p>

Deel 2: Samenwerking met waterschappen

In deel 2 worden de begrotingsprogramma's waterschappen uitgewerkt. Dit betreft de volgende programma's:

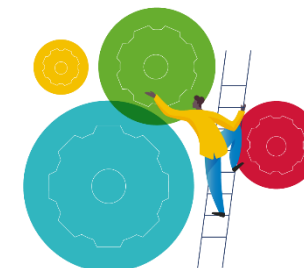
- Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)
- Collectieve thema's
- Ontwikkelthema waterschappen
- Opgave waterveiligheid
- Opgave watersysteem
- Opgave waterketen
- Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering

8 Programmaverantwoording – samenwerking met waterschappen

8.1 Programma 3 Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)

Binnen deze afdeling beheren we vanaf 2025 bestaande producten en leveren we verschillende diensten. Bij beheer kun je denken aan diverse applicaties, tools en datamodellen. Bij diensten kun je denken aan dienstverleningen zoals het CERT-WM (CERT Watermanagement).

Diensten en beheer heeft een ander karakter dan de programma's van hWh waarbinnen we diensten en producten ontwikkelen. Diensten en beheer is namelijk een afdeling van hWh. Een afdeling die zich speciaal toelegt op het beheer van producten en diensten die al 'af' zijn. In 2023 erkenden de waterschappen dat een dergelijke afdeling noodzakelijk is, in 2024 zijn we begonnen met de inrichting hiervan en in 2025 is deze afdeling daadwerkelijk gaan draaien.

Maatschappelijk belang

De wereld om ons heen verandert in een snel tempo. Dit heeft grote impact op de middelen die we inzetten voor zowel kennis als technologie. De behoefte aan informatievoorziening wordt daarmee groter en blijvend. Waterschappen hebben Het Waterschapshuis daarom gevraagd hen daarin niet alleen middels projectmatige activiteiten te ondersteunen, maar ook met structurele activiteiten waar langdurige afspraken over zijn gemaakt. Oftewel: het organiseren van diensten en beheeractiviteiten. Door deze langdurige afspraken kunnen wij structurele bemensing organiseren en expertise opbouwen ten behoeve van de gehele waterschapsector. We ondersteunen de waterschappen door de benodigde informatievoorziening aan te bieden, door hen te helpen bij het opbouwen van kennis en de inzet technologische middelen. Hierdoor kunnen zij beter anticiperen op de nieuwe uitdagingen. Verder verlagen we de ICT-kosten, verhogen we de kwaliteit, verminderen we de kwetsbaarheid van de waterschaporganisaties en stellen en houden we de schaarse capaciteit onderling beschikbaar.

Algemeen Diensten en beheer

Sinds 1 januari 2025 is de afdeling Diensten en beheer binnen hWh operationeel en voeren we allerlei diensten uit voor de waterschappen, variërend van contractmanagement, kassiersfunctie, functioneel beheer tot het adviseren op het gebied van informatieveiligheid. De overeenkomst tussen deze activiteiten is hun continue karakter.

Per 1 januari zijn alle activiteiten met een dienstverlenend karakter vanuit de programma's overgegaan naar Diensten en beheer. Van elke activiteit hebben we de opdrachtbeschrijving, zoals beschreven in de DVO, geëvalueerd en nader uitgewerkt in een beheerplan. In sommige gevallen, waarin de opdracht in projectmatige termen beschreven was, moesten we terug naar de waterschappen om meer duidelijkheid te krijgen wat hun verwachtingen zijn ten aanzien van het beheer. Het resultaat daarvan is dat we nu helder hebben wat waterschappen van ons verwachten en waar wij als Diensten en beheer voor aan de lat staan.

Ook hebben we de kwaliteit van de processen van elke individuele dienst tegen het licht gehouden. Hiervoor hebben we een gestandaardiseerd beheerrapport ontwikkeld dat dient als meetlat. Het resultaat van deze exercitie is dat we daarmee inzicht hebben verkregen in welke verbeteringen per dienst en per product nodig zijn, zodat we daarmee de komende tijd aan de slag kunnen.

De opzet van Diensten en beheer had voor een deel van het personeel een grote consequentie. Diverse teams zijn binnen hWh per 1 januari in een andere constructie en onder andere leidinggevende komen te werken. Dit is met alle zorgvuldigheid begeleid.

Op 20 mei het Dienstenberaad opgericht. De leden van DIT-beraad, waarin alle waterschappen in zijn vertegenwoordigd, zullen de sparringpartners worden van Diensten en beheer en gaan toezien op de kwaliteit van dienstverlening. Hiermee is een belangrijk onderdeel van de governance ingericht. Resultaat van dit alles is dat we concluderen dat de transitie geslaagd is: de afdeling is nu 4 maanden actief en de dienstverlening aan de waterschappen verloopt goed. De komende tijd gaan we gezamenlijk kijken we waar we als individuele diensten beter samen kunnen gaan optrekken.

Dienstverlening van CERT-WM

Het CERT-WM (Watermanagement) is een dienst van hWh. Deze dienst voorziet de waterschappen van dreigingsinformatie en advies op het gebied van informatieveiligheid en ondersteunt en coördineert bij incidenten. Voor CERT-WM werkt hWh samen met cyber-experts van Rijkswaterstaat, met name op het vlak van de dagelijkse operationele kennisuitwisseling. Door verschillende ontwikkelingen als gevolg van nieuwe wetgeving en de komst van een SOC (Security Operations Center), is het nodig om het CERT-WM door te ontwikkelen naar een robuuste organisatie met een internationaal erkend volwassenheidsniveau (namelijk Enisa SIM3 intermediate). Dit laatste is vanuit het ministerie van IenW als randvoorwaardelijk gesteld om de aanwijzing als één van de vier sectorale CERT's van Nederland onder de nieuwe wetgeving (CBW / NIS2) te behouden. Mocht CERT-WM deze aanwijzing verliezen, dan heeft dat grote impact op de informatiepositie van CERT-WM. De komende maanden zullen we daarom een voorstel presenteren aan de waterschappen.

Beheer Vangstregistratie

Op 10 februari 2025 is het nieuwe vangstregistratiesysteem live gegaan met de uitbreng van release 4.0 en daarmee in beheer genomen door Diensten en beheer. De restpunten lijst wordt in samenwerking met het projectteam voor 1 juli afgewerkt. De verwachting is dat de realisatie van release 4.1 van Musktrap een aantal belangrijke knelpunten gaat oplossen. Deze release komt later uit (begin juli) dan oorspronkelijk gepland (maart), mede ook omdat de inspanningen veel groter zijn dan verwacht. Begrotingstechnisch betekent dit dat een fors deel van het project niet voorzien in 2025 is terecht gekomen. Kortom in 2024 zijn er minder kosten gemaakt en is een bedrag van 308.000 euro teruggegeven aan de waterschappen. En een deel van dit teruggegeven geld (200.000 euro) halen we nu in 2025 weer bij de waterschappen op.

Het Wateradvies

Sinds begin 2025 is het beheer van de applicatie Het Wateradvies, voorheen bekend als De Digitale Watertoets, in beheer bij de afdeling Diensten en beheer. In de tweede helft van 2024 was vanuit het programma/project minder aandacht gegeven aan de instandhouding van de applicatie en de gebruikers als gevolg van de uitstroom van medewerkers. In de afgelopen periode is de applicatie ingekocht als een SaaS-oplossing ten behoeve van continuïteit. Daarnaast was er een gebruikersoverleg op 7 mei. De komende periode richten we ons op het verbeteren van de bruikbaarheid van Het Wateradvies.

Beheer van Z-info

De activiteiten voor Z-info zijn sinds 1 januari 2025 binnen hWh opgesplitst in projectmatige activiteiten en activiteiten ten bate van het beheer. Binnen het beheer worden nieuwe releases ontwikkeld op basis van wensen van de waterschappen en de gebruikers van Z-info. De zogenaamde longlist vormt daarvoor de basis. Dit proces heeft in de voorgaande jaren stil gelegen, maar wordt nu met volle vaart opgepakt. Een voorbeeld hiervan zijn de medicijnresten.

Beheer van datastromen (Gegevensknooppunt Water en Damo's)

Dit voorjaar hebben we de voorbereidingen afgerond voor het nieuwe Objectenhandboek en DAMO 2.6 wordt de eerste versie waarvoor ons oude 'papieren' Objectenhandboek is vervangen door een volledig geautomatiseerd te onderhouden en te publiceren objectenhandboek conform het Metamodel voor Informatiemodellering (MIM). Hiermee is ons objectenhandboek meer geschikt voor gegevensuitwisseling conform 'linked data', bijvoorbeeld met andere handboeken zoals de door ons gebruikte AQUO- en IMWA-standaarden.

In het kader van de High Value Datasets (datasets met hoge waarde voor de samenleving, die volgens Europese regelgeving beschikbaar moeten zijn als open data) zullen we deze zomer al onze publicaties op PDOK op de hiervoor benodigde manier ontsloten hebben. Voor de INSPIRE Hydrography dataset is dit inmiddels gerealiseerd. Dit houdt onder andere in dat gebruikers heel gericht kunnen kiezen welke delen van de data zij op willen vragen.

Elk jaar brengen we nieuwe releases uit van alle componenten van onze infrastructuur. In 2025 is dat release 2.6 van DAMO Logisch en van de DAMO-kernregistraties. Een release is gebaseerd op wensen van de waterschappen en van de gebruikers van onze publicaties, op wetswijzigingen en op nieuw (data-strategie-)beleid en wordt in samenspraak tussen de waterschappen en IHW, Kadaster, RIONED, Min. BZK en Geonovum en het Nationaal Hydrologisch Instrumentarium (NHI) vormgegeven.

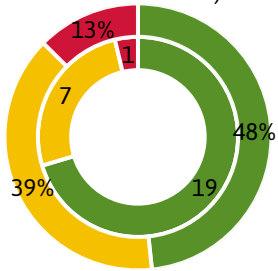
NDFD

De kassiersdienst NDFD wordt dit jaar beëindigd. Dit omdat de organisatie NDFD onlangs aangegeven heeft een ander beleid in te gaan zetten. Dit betekent dat de abonnementsgelden worden afgeschaft, waarmee de bijdrage van waterschappen komt te vervallen.

Achtergrond: NDFD gaat meer inzetten op open data. Het overgrote deel wordt open data. Een klein gedeelte van de data is niet (volledig) openbaar beschikbaar, omdat er zwaarwegendere belangen zijn dan openbaarmaking. Dit zijn de zogenaamde beveiligde data. Onder deze beveiligde data vallen waarnemingen van soorten die zijn opgenomen op de Lijst Kwetsbare Soorten. De locatiegegevens van deze waarnemingen mogen alleen vervaagd worden gedeeld of gepubliceerd.

Omdat de beveiligde data volledig toegankelijk zijn via het NDFD Uitvoerportaal, en daarmee voor de waterschappen, dient een vernieuwde overeenkomst aangegaan te worden met de voorwaarden die gelden voor het gebruiken van beveiligde data.

Consequentie is dat er geen kosten meer zijn voor toegang NDFD voor de waterschappen. Wel dient er een gebruiksovereenkomst afgesloten te worden vanuit elk waterschap met NDFD t.b.v. de beveiligde data. NDFD regelt dit met ieder waterschap afzonderlijk.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>3 Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)</p> 	GROEN			<p>Datastromen: In het algemeen kent Team Datastromen drie risico's waar continu aandacht voor is, te weten: 1. de beschikbaarheid van capaciteit met de vereiste competenties voor de verschillende componenten 2. de kwaliteit van de samenwerking met de waterschappen als bronhouders van de data 3. de kwaliteit van de samenwerking met de publicatieplatforms.</p> <p>NHI-instrumentarium: De inkoopstrategie voor 2026 en verder moet nog worden vastgesteld. de bezetting van beide teams wisselt. het B&O van Ribasim is nog onduidelijk. Voor hWh zit het project nog steeds in een leerfase, bijvoorbeeld voor de backoffice van financiën blijft het lastig om te realiseren dat niet alleen de waterschappen opdrachtgever zijn.</p> <p>Vangstregistratie versie 4: Risico: Tevredenheid over de app is nog niet zoals gewenst. Omdat het contract van de oude vangstregistratie-applicatie per 1 maart 2025 stopte, moest een eerste versie van release van de nieuwe vangstregistratie-applicatie (4.0) met alle basis voorzieningen voor 1 maart live gaan. Hierdoor ontbreken in deze eerste release van Musktrap nog enkele voorzieningen die de app gebruiksvriendelijk maken. De gebruikers zitten met smart te wachten op de versie 4.1 die naar verwachting in juli wordt opgeleverd Beheersmaatregel: De implementatie van V4 release 4.1 met hoog geprioriteerde verbeteringen.</p> <p>Risico: De centraal functioneel beheerders kunnen onvoldoende tijd vrij maken om het centraal functioneel beheer werk goed in te vullen. Beheersmaatregel: samen met de centraal functioneel beheerders en WMB monitoren hoe de inzet zich ontwikkelt en waar nodig hierover met WMB schakelen voor een oplossing.</p> <p>De Digitale watertoets: Risico in afgelopen en komende periode is dat deelnemers op het gebruik van Het Wateradvies afhaken als gevolg van dat zij niet centraal via hWh ondersteund worden. Als beheersmaatregel wordt vanuit hWh invulling gegeven aan centraal functioneel beheer o.a. door initiatie van het gebruikersoverleg voor inventarisatie en prioritering van behoeften van gebruikers en afstemming met leveranciers over wensen van deelnemers en nieuwe mogelijkheden/verbeteringen vanuit de applicatie.</p> <p>Z-info: Risico: de lange termijn visie en plannen over de ontwikkeling van Z info ligt stil, waardoor een risico kan ontstaan dat Z info op niet meer te beheren is. Beheersmaatregel: escalatie via UO Waterketen</p>

8.1 Programma 4 Collectieve thema's

In dit nieuwe programma werken we aan architectuur en standaarden, wet- en regelgeving, informatievoorziening en privacy, en data & ethiek. Deze vier thema's zijn inherent met elkaar verbonden, zijn direct relevant voor de applicaties die in de primaire processen en bij bedrijfsvoering worden gebruikt dan wel worden aangeschaft. De werving van een geschikte programmamanager heeft meer tijd geleverd dan verwacht. Hierdoor hebben in dit programma gedurende deze rapportage periode weinig nieuwe activiteiten plaatsgevonden.

De resultaten in de lopende projecten binnen dit programma zijn:

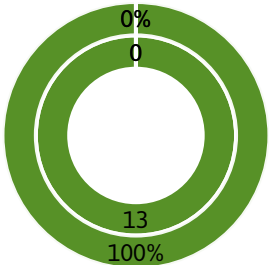
Wilma (referentie architectuur waterschappen):

- Er is een Managementtraining Architectuur opgezet om de waterschappen te ondersteunen in hun bestuurlijke ambitie om te werken onder architectuur. Deze opleiding zal regionaal worden gegeven. De eerste regio start deze zomer.
- Door succes van de architectuuropleiding is er een extra 5^e cursus opgezet, die start in oktober 2025.
- Voor een aantal projecten is geholpen om de projectarchitectuur uit te schrijven op een manier die past binnen de WILMA. Dit is voor de projecten: TMX, O-info, Slim watermanagement en SAW@.
- Verder is gewerkt aan een toekomstvaste doorontwikkeling van de enterprisearchitectuur, met betrekking tot hosting, geo-informatie, data-platform, rapportage en applicatie-ontwikkeling.

Informatie Veiligheid en Privacy:

- Er is ondersteuning geboden aan het CIW (Coördinatorenoverleg Informatieveiligheid Waterschappen) bij het versterken van hun rol en het CPW (Coördinatorenoverleg Privacy Waterschappen) overleg georganiseerd.
- Er is een bijdrage geleverd aan het programma Versterken cyberweerbaarheid van de waterketen, waarin het Bestuursakkoord Water wordt uitgevoerd; een landelijke ketenanalyse op cyberrisico's in het hoofd- en regionale watersysteem.
- Deelname aan interdepartementale werk- en schrijfgroepen t.b.v. de doorontwikkeling van bestaande overheidskaders zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). Hiermee wordt het waterschapsbelang geborgd.
- De waterschappen zijn ondersteund bij het toepassen van Cyber Security informatie Richtlijn (CSIR), een uniforme gedragen en geïmplementeerde risicomethodiek voor kantoorautomatisering, procesautomatisering en privacy. Dit alles om hun (digitale) weerbaarheid verder te verhogen en sectorbreed aantoonbaar te maken.
- Voorbereiding van BIO- en AVG-audits en facilitatie bij de uitvoer van de ingekochte Wet Politie Gegevens-audits.
- Ondersteuning bij de implementatie van de privacy-handreiking.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>4 Collectieve thema's</p> <p>0% 0 13 100%</p>	GROEN			<p>Voor het project 'risicogestuurd denken' zitten risico's in participatie van de deelnemers die niet organisatorisch zijn geborgd. Tot op heden treden de risico's nog weinig op en zijn de meeste waterschappen voldoende aangehaakt en betrokken en is de stijgende lijn in aanwezigheid deze periode doorgezet. Met digitale ontwikkelingen en de weerbaarheidsopgave waar waterschappen zich mee geconfronteerd zien, wordt risicogestuurd denken, werken en sturen steeds relevanter. De ontwikkelde methodiek vanuit de domeinen informatieveiligheid en Privacy kan waterschappen helpen om te sturen op de uitdagingen die op de waterschappen afkomen. Het onbekend zijn met de methodieken die al reeds voorhanden zijn, brengt risico's met zich mee op de risicodomeinen; veiligheid, geld en reputatie. Dit omdat waterschappen mogelijk niet gericht hun schaarse capaciteit inzetten op het meest risicovolle onderdeel, wat leidt tot extra kosten en heeft een mogelijk reputatieschade tot gevolg wanneer het risico optreedt.</p> <p>Beheersmaatregel Bewustwording bevorderen. Dit doen we o.a. door het organiseren van het seminar 'risico's beheersen doe je samen', thema sturen in een cyberstorm. En door de leden van het OGT een lezing aan te bieden over 'risico gestuurd werken met risicoleiderschap' door adviseur, auteur, docent en spreker Martin van Staveren.</p>

8.2 Programma 5 Ontwikkelthema Waterschappen

De waterschappen helpen elkaar in hun reis naar een getransformeerd waterschap. Het programma Innovatie en Transformatie van hWh is navigator van deze reis. We inspireren de waterschappen op diverse manieren om slim gebruik te maken van data, nieuwe digitaal gedreven technologieën en moderne manieren van samenwerking. Hierbij faciliteren we zowel het samen werken als het samen leren. Zo worden de waterschappen, lerende en wendbare organisaties met een cultuur van innovatie en samenwerking.

Maatschappelijk belang

Het getransformeerde waterschap is klaar voor de toekomst

De waterschappen willen hun kerntaken steeds beter en kostenefficiënter uitvoeren en daarnaast bijdragen aan klimaatadaptatie en de energietransitie. Terwijl de uitdagingen en opgaven groeien, leven we gelukkig ook in een tijd die nieuwe oplossingen biedt. Zo gaan de ontwikkelingen op het gebied van datagedreven werken en digitaal gedreven technologieën razendsnel. Hierdoor kunnen waterschappen slimmer gaan werken en (samen) tot nieuwe oplossingen komen. Maar: veranderen en vernieuwen gaat niet van de ene op de andere dag. Dat vraagt om technische én sociale innovatie. Om anders denken én anders doen. Hun ambitie, om door te groeien tot het digitaal getransformeerde waterschap van de toekomst, hebben de waterschappen, vastgelegd in de Vaarkaat; de bestuurlijke visie op de digitale transformatie bij de waterschappen. Als verbindende kennispartner helpen wij hen om met lef mee te groeien naar de wereld van morgen.

Er is een nieuwe programmakaart vastgesteld. Hierin staat dat de komende 5 jaar gewerkt wordt aan drie hoofddoelen:

- Ontwikkelen & veranderen
- Verkennen & kennisontwikkeling
- Experimenteren & innoveren

Ontwikkelen & veranderen

Sessies bij waterschappen

We hebben verschillende sessies georganiseerd met waterschappen over meerdere elementen van digitale transformatie. Dit gaat onder andere om: datadrop, een co-pilot sessie, een serious game voor datagedreven besluitvorming en het Digi-café.

Doorontwikkeling leerinterventies

Verder hebben we gewerkt aan:

- De doorontwikkeling van leerinterventies zoals: de leerlijn digitale transformatie (samen met Berenschot).
- De aanbesteding masterclass innovatiemanagement. Begin Q4 wordt deze masterclass uitgevoerd.
- We hebben een serious game uitgewerkt, zodat deze bij trainingen kan worden ingezet.
- Samen met de VNG, IPO en de Universiteit Utrecht hebben we de monitor digitaal leiderschap opgeleverd, dit heeft het doel om het leervermogen van waterschappen te vergroten en de vaarkaart te monitoren.

Verkenningen vervolg

In de eerste maanden van het jaar hebben we contact gezocht met de waterschappen om de leerbehoefte helder te krijgen. Dit leidt in de loop van het jaar tot leerinterventies. Ook gaan we samen met de Unie de derde serie van de leergang scenariodenken vormgeven.

Verkennen & kennisontwikkeling

Ons doel voor 2025 is om te bouwen aan een compacte, experimentele LAB-omgeving waarin de sector samen de toekomst van het getransformeerde waterschap verkent. Hier werken we aan kennisontwikkeling voor wicked problems, via prikkelende challenges en inhoudelijke sessies die uitnodigen tot anders denken en anders doen.

Om dit doel te behalen blijven we kennis opdoen en ontwikkelen op het gebied van innovatie en transformatie. Ook zijn we betrokken bij onderzoeken en verkenningen rondom (digitale) ethische dilemma's, AI en datagedreven zuiveren. We hebben een eerste sessie georganiseerd over de definitie van wicked problems en bouwen daar de komende tijd op voort.

Experimenteren & innoveren

In 2025 starten we met alle 21 waterschappen samen digitaal innoveren. Doel: voor minimaal 2 initiatiefvoorstellen tot een businesscase komen. Om dit doel te bereiken, zijn we begin 2025 gestart met portfoliomanagement. Aan de hand van drie lopende pilots bij waterschappen leren we wat er nodig is om deze breder toepasbaar te krijgen voor de sector.

Verder hebben we samen met het hoogheemraadschap Schieland en de Krimpenerwaard een inspiratiesessie georganiseerd over innovatiestrategie. Samen met de Winnovatie klankbordgroep bereiden we een visie voor op een gezamenlijk innovatieklimaat. Hierbij betrekken we ook de Unie van Waterschappen en STOWA. Samen met hen ontwikkelen we een gezamenlijke aanpak voor de ondersteuning van innovatie in de sector. Binnen die aanpak versterken we elkaar als koepelorganisaties met kennis en kunde. Iedere organisatie zet haar specifieke rol in om gezamenlijke doelen te behalen.

NL Veranderdetectie

NL Veranderdetectie is een tool in pilotfase die, dankzij een slim algoritme, luchtfoto's met elkaar vergelijkt. De tool heeft als doel om de waterschappen snel en goed inzicht te geven in mutaties binnen hun beheergebied. Denk bijvoorbeeld aan veranderingen in waterlopen, of overgroei van vegetatie in watergangen. Inzicht in dit soort wijzigingen helpt de waterschappen sneller dan veldonderzoek door personen, om juiste beslissingen te nemen en efficiënter te werken.

In samenwerking met DEEP-trainees en Rijkswaterstaat, hebben we deze pilot in 2024 opgeschaald tot een proof of concept (POC). De resultaten zijn goed. Verbetervoorstellen zijn meegenomen in een tweede AI-model. Deze nieuwe verwerkingslag is met eindgebruikers gedeeld in de vorm van een demo. De aanwezige coördinatoren BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) waren zonder meer enthousiast en testen de verkregen resultaten momenteel binnen hun eigen beheergebied.

Volgens plan zal het team de ontwikkeling van het tweede usecase nu kunnen oppakken. Het voorstel voor het vervolg van PoC's is vrijwel afgerond, oplevering heeft recent plaatsgevonden aan programmamanagement en wordt binnenkort besproken in het DIT-beraad.

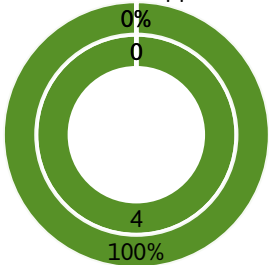
Algemene activiteiten

Het DIT-beraad is officieel gestart. Het DIT-beraad maakt keuzes en ontwikkelt een portfolio voor digitale transformatie. Ook verkent het DIT-beraad hoe de waterschappen op nieuwe en prikkelende manieren kunnen samenwerken. Steeds staat de waarde voor het getransformeerd waterschap centraal.

We gaan de DEEP-community slimmer faciliteren, zodat er meer kennisuitwisseling komt tussen de data-scientists, engineers en translators.

We organiseren met diverse overheidspartijen en de WUR op 22 mei een eindsymposium over de geleerde lessen uit het digital twin traject.

Afstemming en samenwerking met de Unie van Waterschappen en STOWA is in volle gang. We werken aan een gezamenlijke aanpak op de ondersteuning van innovatie voor de sector te komen.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>5 Ontwikkelthema waterschappen</p> 	GROEN			<p>Risico's: de ad-hoc werkzaamheden kunnen ervoor zorgen dat de langdurige lijn en voortgang niet voldoende aandacht krijgt. De beheersmaatregel is om structureel tijd te reserveren in agenda's om te werken aan dit doel, daarnaast worden concrete acties afgesproken om de voortgang er in te houden.</p> <p>Innoveren: Een risico voor dit project is dat er onvoldoende capaciteit is bij waterschappen om inzet te organiseren voor het uitwerken van het portfoliomanagement zoals dat is beschreven in het Themaplan Ontwikkelthema Waterschappen, waardoor de resultaten voor dit jaar nog niet voldoende behaald worden. De beheersmaatregel is deze overweging mee te nemen naar het DIT-beraad.</p> <p>Leren: Een risico voor dit project is dat er onvoldoende ruimte is bij waterschappen om leerinterventies te doen, waardoor die niet bij alle waterschappen uitgevoerd kunnen worden dit jaar. De beheersmaatregel is om het contact te behouden en waar zeker is dat het niet gaat lukken al financiering terug te geven.</p>

8.3 Programma 6 Opgave waterveiligheid

Het programma Waterveiligheid streeft samen met de waterschappen naar continue inzicht. Doel: een meer efficiënt en effectief beheer van de waterkeringen, een betere ruimtelijke inrichting en betere crisisbestrijding in de ketens. Dit alles tegen lagere kosten, met minder kwetsbaarheid en met een betere informatievoorziening over de actuele situatie en de maatregelen die waterschappen treffen.

Maatschappelijk belang

Waterveiligheid is van levensbelang in een laaggelegen land als Nederland. Grote delen van ons land liggen onder zeeniveau of zijn kwetsbaar voor overstromingen door rivieren. Door klimaatverandering neemt de kans op extreem weer en hogere waterstanden toe. Dit maakt het beschermen van onze dijken, sluizen en waterkeringen urgenter dan ooit. Waterveiligheid is daarmee niet alleen een technisch vraagstuk, maar raakt direct aan onze leefomgeving, onze economie en het welzijn van miljoenen mensen.

De waterschappen werken dagelijks aan het beschermen van Nederland tegen water. Ze zorgen voor sterke waterkeringen, een goede afvoer van overtollig water en een slimme inrichting van het watersysteem. Vanuit het Waterschapshuis ondersteunen we de waterschappen hierbij met digitale en datagedreven oplossingen. Denk aan innovatieve IT-systemen, gegevensuitwisseling, en gezamenlijke platforms die helpen om risico's beter te voorspellen en effectiever te handelen. Zo dragen we indirect maar onmisbaar bij aan een veilig en toekomstbestendig Nederland.

Vangregistratie muskus- en beverratten V4 (voorheen TrAPP)

Dit betreft de ondersteuning in het voorkomen van dierlijke graverij, door middel van vangregistratie van muskus- en beverratten. Begin 2025 is het project overgedragen aan de afdeling diensten en beheer. Tevens is de samenwerking met HDSR op gebied van het beheer van de PowerBI componenten ingericht. In het reguliere beheer en onderhoud van het systeem worden de laatste wensen en eisen van de eindgebruikers ten aanzien van de geboden functionaliteit verder gerealiseerd.

Nieuwe initiatieven (ook uit ontwikkelbudget)

BOI (Beoordelings- en Ontwerpinstrumentarium)

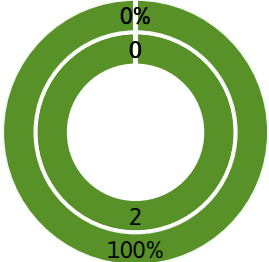
Alle waterschappen gebruiken het BOI om het beoordelings- en ontwerpproces van waterkeringen te ondersteunen. Dit instrumentarium is aan vernieuwing toe. Vanuit hWh volgen we deze ontwikkelingen op de voet om de belangen van de waterschappen hierin te borgen. We zijn uitgenodigd om mee te schrijven aan de nieuwe architectuur plaat van dit systeem en we stemmen hierin af met het Platform waterkeringbeheer. Een vervolgstap waarin de samenwerking tussen DGWB, RWS en de waterschappen verder wordt uitgewerkt ligt voor de hand.

HEEL

Binnen het HEEL-programma (Herleidbaar, Eenduidig en Expliciet werken over de hele Levenscyclus) worden activiteiten op drie vlakken uitgevoerd: verankeren, verbinden en verbreden. Op alle onderdelen zijn in het eerste deel van 2025 resultaten geboekt: de implementatie producten van HEEL zijn opgeschoond en aangevuld er zijn workshops gemaakt voor directie waarin het belang van HEEL wordt toegelicht en er zijn inhoudelijke workshops ontwikkeld en gegeven. De verbreding richt zich in 2025 op het toepassen van de HEEL-systematiek op de waterketen. Er zijn bijeenkomsten georganiseerd en aansluiting gezocht met de spelers binnen de waterketen. Verbinding wordt vorm gegeven door aan te sluiten bij BIM- en AM werkgroepen. De relatie tussen de standaarden van HEEL en de AQUO en DAMO standaarden is verkend. Hiermee wordt een goede aansluiting gerealiseerd met door de waterschappen gebruikte standaarden.

Herijking DAMO-keringen

Vanuit het Datakwaliteits-onderzoek blijkt dat de waterschappen de huidige aangeboden standaarden gebruiken maar dat zij ze op verschillende wijze interpreteren. Begin september verwachten we te starten met dit project.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>6 Opgave waterveiligheid</p> 	GROEN			Op dit moment zijn er geen risico's geïdentificeerd met betrekking tot dit programma.

8.4 Programma 7 Opgave watersysteem

Het programma Watersysteem biedt watersysteembeheerders, hydrologen en ecologen van alle waterschappen tools voor het goed beheer van het watersysteem. Deze tools geven inzicht in de werking van het watersysteem, waardoor doelgericht handelen mogelijk wordt. Het leveren van een actueel en accuraat beeld doen wij ook voor ketenpartners als Rijkswaterstaat, terreinbeheerders, provincies en gemeenten. Doel is om zo goed mogelijk met elkaar samen te kunnen werken.

Maatschappelijk belang

De waterschappen dragen bij aan een veerkrachtig watersysteem dat klaar is voor de uitdagingen van morgen. Een goed werkend watersysteem is cruciaal voor droge voeten, voldoende water en een gezonde natuur. Door extreme droogte, piekbuien en verzilting als gevolg van klimaatverandering wordt het steeds ingewikkelder om het water op de juiste plek én op het juiste moment te hebben. Tegelijk moet het systeem ruimte bieden aan landbouw, natuur, stedelijke ontwikkeling en recreatie. De maatschappelijke uitdaging is dan ook om al die belangen in balans te houden, nu en in de toekomst.

De waterschappen beheren dit complexe systeem. Vanuit dit programma ondersteunen we hen met digitale middelen zoals datamodellen en gezamenlijke platforms die actuele informatie bieden over waterstanden, bodemvocht en neerslagverwachtingen. Zo helpen we de waterschappen om het waterbeheer slimmer, sneller en transparanter te maken.

Weerinformatie voor Waterbeheerders 2.0 (WIWB, voorheen OOMHD)

De WIWB applicatie sluipt meteo- en hydrologische data van verschillende bronnen door naar de beheersystemen van de waterschappen. Hierdoor kunnen de waterschappen grond- en oppervlaktewater beter beheren. In 2024 is WIWB opnieuw aanbesteed (wordt WIWB 2.0) om een nieuwe schaalbare en toekomst vaste voorziening te worden, die voldoet aan de huidige eisen en wensen.

In het eerste tertiaal van 2025 is er hard gewerkt om de WIWB 2.0 faciliteit te ontwikkelen. De combinatie van opdrachtnemers heeft gewerkt aan de realisatie van het systeem. Import en export functies zijn gemaakt en er is een database opgezet. Binnen hWh is er ondersteuning geleverd aan de combinatie om de eisen uit het PVE goed te kunnen vertalen. Hiermee werd echter niet voorkomen dat het project enkele maanden vertraging heeft opgelopen in de eerste oplevering.

Informatievoorziening Slim Watermanagement

Bij Slim Watermanagement werken waterschappen en Rijkswaterstaat intensief samen aan het verbeteren van het bovenregionaal operationeel waterbeheer. Het doel is om wateroverlast en -tekort zo lang mogelijk uit te stellen en zo mogelijk te voorkomen door vroegtijdig maatregelen te nemen, bijvoorbeeld het verhogen of verlagen van het waterpeil in een boezem.

Het project Datalevering Waterschappen naar Informatievoorziening Slim Watermanagement wil het volgende voor elkaar krijgen: Het (laten) realiseren van een gegevensknooppunt waarmee de waterschappen hun data op uniforme wijze data delen

In de eerste maanden van 2025 is het gegevensknooppunt aangepast zodat de waterschappen data kunnen doorleveren aan de IV slimwatermanagement. De oplossing is geïnstalleerd en getest bij een waterschap en wordt nu uitgerold bij drie andere. Voorbereidingen voor implementatie bij alle andere waterschappen zijn in overleg met het I-Beraad genomen.

HyDAMO

HyDAMO is een standaard datamodel, ontwikkeld door het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI), voor het modelleren van oppervlaktewatersystemen. HyDAMO heeft als doel om hydrologische data gestandaardiseerd te gebruiken, valideren en uit te wisselen. Hierdoor verbeteren hydrologische modelberekeningen die voor de bedrijfsvoering per waterschap van groot belang zijn. Bijvoorbeeld voor het doorrekenen van de afvoercapaciteit van een peilgebied in geval van extreme regenval.

Momenteel lopen de activiteiten conform planning. We organiseren werkateliers voor HyDAMO, een informatiebijeenkomst over de HyDAMO validatietool en we bepalen een minimale dataset HyDAMO die noodzakelijk is bij uitwisseling. Daarnaast werken we samen met het programma Datastromen aan het valideren van deze dataset (en het rapporteren hierover) via het Gegevensknooppunt Waterschappen. Het ontwerp voor een nieuwe versie van de HyDAMO validatietool is opgesteld.

NHI

Het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI) is de verzameling van software en data voor het ontwikkelen van grondwater- en oppervlaktewatermodellen voor Nederland op landelijke en regionale schaal. Het NHI is bedoeld om de kennis van specialisten bij waterbeheerders, instituten en adviesbureaus te bundelen om te komen tot kwalitatief goede instrumenten en data.

De afdeling diensten en beheer heeft in 2024 het NHI aangesloten op de interne bedrijfsvoering. Dat gebeurt door het opstellen van jaarplannen en beheerplannen. De verbetering en versimpeling van het NHI-instrumentarium is gestart. Hiermee ontstaat er meer grip op de inhoud en de tooling. Dat is nodig voor het opstellen van de aanbestedingsstrategie voor 2025 en het op de markt zetten van de uit te voeren beheer diensten. Ook hebben we onderzoek afgerond naar het eigendom van de software, een noodzakelijke stap voordat er aanbestedingen kunnen worden uitgeschreven.

Perceelwijzer

Een aantal waterschappen gebruikt de Perceelwijzer-APP (PW-app) voor het delen van hun water(schaps)gerelateerde informatie met agrariërs en tuinders en die van belang is voor hun bedrijfsvoering. Het is de bedoeling om deze app continue, actueel en relevant te houden/door te ontwikkelen. Naast de app is er ook een web-versie van de Perceelwijzer beschikbaar. Een aantal van de 14 waterschappen hebben aangegeven af te zien van de ingebruikname. In 2025 verkennen we met de overgebleven waterschappen de potentiële doorontwikkeling van het product.

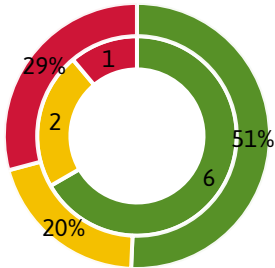
In het eerste tertiaal van 2025 hebben we er met 5 waterschappen overeenstemming bereikt over de continuering van deze dienst voor de komende jaren.

Viewers en Portalen

We hebben een businesscase opgesteld voor het integreren van verschillende viewers en portalen binnen het Waterschapshuis. Er zijn diverse portalen die in de basis soortgelijke informatie ontsluiten en veelal werken vanuit dezelfde datasets. We verwachten dat de waterschappen, hWh en IHW veel (financieel en beheer) voordeel kunnen behalen door diverse portalen met elkaar te integreren. In 2025 werken de waterschappen met hWh de businesscase verder uit. Daarna schrijven we eventueel een aanbesteding voor realisatie. Verwachte oplevering van een eerste versie van dit project is eind 2025/begin 2026.

Projectenplatform

Op verzoek van de Unie van Waterschappen en het Platform WaterstaatsWerken (PWW) heeft hWh een businesscase opgesteld voor een projectenplatform waarin de waterschappen een landelijk overzicht presenteren van de (GWW) werken die de komende jaren op de planning staan om uitgevoerd te worden. Dit geeft inzicht in de aard en het totale volume dat de waterschappen verwachten in de markt te zetten en helpt in de afstemming tussen waterschappen en de markt. De voorbereidingen voor een aanbesteding zijn begin 2025 gedaan, de uitvraag wordt na de zomer gepubliceerd.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>7 Opgave watersysteem</p> 	ROOD			<p>De risico's van budgetoverschrijding binnen het programma watersysteem worden op de volgende wijze beheerst:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De overschotten van het dataleveringsproject Slimwatermanagement in 2024 worden beschikbaar gemaakt voor het project in 2025. - Voor het door hWh verrichte werk aan de Informatievoorziening Slimwatermanagement wordt een rekening gestuurd aan RWS. <p>WIWB 2.0: Het WIWB 2.0 project heeft de volle aandacht van hWh. De afgelopen periode is er regelmatig overleg geweest met de combinatie van opdrachtnemers. De reden hiervoor is dat de oplevering van het project en de verschillende deelproducten niet soepel verloopt. Hierdoor wordt een kostenoverschrijding verwacht. Er is opgeschaald in contractmanagement, projectleiding en testen zodat hWh snel inzicht krijgt in de kwaliteit van het op te leveren werk. Wel is de verwachting dat de combinatie van opdrachtnemers op 1 juli een product kunnen opleveren. De dienstverlening van het WIWB aan de waterschappen komt niet in gevaar omdat de komende maanden nog gebruik gemaakt kan worden van het WIWB 1.0 instrument.</p>

8.5 Programma 8 Opgave waterketen

Het programma Waterketen ontwikkelt samen met de waterschappen tools waarmee zij over adequate informatie beschikken over het functioneren van de waterzuiveringen in brede zin. Met deze tools kunnen de waterschappen meten op gezamenlijke KPI's en consistent en beter vergelijkbaar worden in hun interne en onderlinge uitwisseling van resultaten. Zo dragen zij bij aan een systeem voor processen, beheer en onderhoud en data-uitwisseling voor de hele waterketen.

Maatschappelijk belang

Een goed functionerende waterketen is essentieel voor een gezonde leefomgeving. De waterschappen zuiveren dagelijks miljoenen liters afvalwater afkomstig van huishoudens en bedrijven. Door klimaatverandering, bevolkingsgroei en vervuilende stoffen zoals medicijnresten, PFAS en microplastics komt dit systeem echter steeds meer onder druk te staan. Tegelijkertijd liggen er kansen: bijvoorbeeld om grondstoffen terug te winnen uit afvalwater, energie te besparen of zelfs op te wekken. De maatschappelijke opgave is dan ook tweeledig: zorgen voor schoon water én bijdragen aan een circulaire en duurzame samenleving.

De waterschappen zetten zich volop in voor deze transitie. Vanuit dit programma ondersteunen we hen hierbij. We ontwikkelen en beheren digitale infrastructuren voor gegevensopslag en -uitwisseling en analyse. Denk aan systemen die data verzamelen over de werking van een zuivering, of platforms waarop de waterschappen kennis en technologie delen. Hierdoor kunnen waterschappen efficiënter en slimmer (samen)werken aan een robuuste waterketen – vandaag én in de toekomst.

Community of Practice (CoP) Afvalwaterprognoses

Waterschappen willen weten hoeveel water er binnenkomt op de zuiveringsinstallaties en van welke kwaliteit dit water is. Deze informatie is onder andere afhankelijk van het aantal aangesloten huishoudens en bedrijven, en van het weer. De CoP Afvalwaterprognoses bestaat uit waterschappers (en gemeenten, marktpartijen en kennisinstituten) die betrokken zijn bij het zuiveringsproces. Doel is van de CoP is meer grip te krijgen op het zuiveringsproces. Dit doen we door de juiste data te verzamelen en slimme prognosetools te ontwikkelen die inzicht verschaffen.

In 2025 is het programmateam is opgesteld. Een programmaplan voor de komende 3 jaar uit uitgewerkt en goedgekeurd door de stuurgroep en een jaarplan is opgesteld voor dit jaar. Daarnaast zijn de werkgroepen rondom kennisdeling en toepassing van tools, waterketen in beeld, data op orde van start gegaan.

Business Case O-info

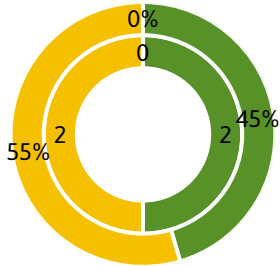
O-info wordt een tool die de waterschappen inzicht geeft in de onderhoudsgegevens en het technisch functioneren van hun eigen én elkaars assets. Doel: optimalisatie van het onderhoud van assets. In 2024 is de businesscase opgeleverd.

In 2025 zijn we gestart met het project O-info. We zetten nu de eerste stappen in de verzameling en uitwisseling van onderhoudsgegevens tussen waterschappen. De waterschappen haken enthousiast aan bij dit project en zien veel potentie in dit initiatief. Ook past dit project erg goed binnen het portfolio aan projecten dat hWh uitvoert. Zo heeft O-info raakvlakken met HEEL, BIM en de COP's.

COP Professioneel afvalwatertransport (PAT)

In dit programma richten we ons samen met STOWA, RIONED en Deltares op de ontwikkeling van tools en inzichten die bijdragen aan professioneel afvalwatertransport, het beheren en verder ontwikkelen van tools en het faciliteren van data op orde in de waterketen. 2024 hebben we de afstemming met de verschillende partijen afgerond en hebben we budgetten vrijgemaakt.

In de eerste stap binnen het programma is een programmaplan opgesteld. Hierin hebben de verschillende projecten met doelen en resources een plek gekregen. De stuurgroep voor deze COP is in oprichting waarbij nadrukkelijk aansluiting wordt gezocht bij de VvZB.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>8 Opgave waterketen</p> 	<p>GEEL</p>			<p>O-info: Het project is met enige vertraging opgestart. De tijdens de Businesscase geïdentificeerde risico's zijn beheerst door de insteek van deze fase van het project. Met name het risico van onvoldoende draagvlak en commitment bij de waterschappen wordt aangepakt door nu de focus te leggen op een prototype, die de meerwaarde van het delen van onderhoudsinformatie moet gaan aantonen ahv relevante usecases; en door een gedeelde visie van onderhoudsmanagement te ontwikkelen, die tegelijkertijd ook het belang van dit project bevestigt.</p> <p>Het risicodossier is geactualiseerd. De voor nu nog steeds belangrijkste risico's zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - geen urgentiebesef bij waterschappen: Dit wordt beheerst door intensief omgevings- en relatiemanagement te voeren. Er is een communicatieplan opgesteld, waarbij ook in de communicatiestrategie wordt ingezet op met alle deelnemers doorlopend aangehaakt te houden. Daarnaast wordt het project ook geadviseerd door community management. - kansen missen vanuit sector om op aan te haken: Als beheersmaatregel zetten de leden van het IPM team intensief in op het op de hoogte blijven van de ontwikkelingen, aangehaakt te blijven van landelijke gremia en deel te nemen aan landelijke bijeenkomsten die relevant zijn aan het project.

8.6 Programma 9 Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering

Inleiding

Vanuit dit programma ondersteunen we de waterschappen bij de processen rondom overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering. Dit is een facultatief programma. Dat betekent dat waterschappen per project kunnen aangeven of ze deelnemen. Overheidsdienstverlening en Bedrijfsvoering is een nieuw programma. In de eerste maanden van dit programma hebben we ons gericht op het positioneren en inrichten van het programma, zowel op het vlak van inhoud als van bemensing. Ook hebben we stappen gezet voor de oprichting van het opgaveoverleg. Dit doen we in lijn met de transitie van het Waterschapshuis. We voegen de oude uitvoerend overleggen van Organisatie en samenwerken (O&S) en Digitale Dienstverlening (DD) samen.

Maatschappelijk belang

Geopolitieke ontwikkelingen

Er is vandaag de dag veel aan de hand in de wereld en geopolitieke ontwikkelingen volgen elkaar in rap tempo op. Binnen het programma ODB houden we ons bezig met de mogelijke impact van deze ontwikkelingen op de waterschappen. Bijvoorbeeld daar waar het (standaard) software en cyberdreigingen betreft. Voorbeelden van dergelijke ontwikkelingen zijn de handelsoorlog en de veranderende relatie tussen Europa en Amerika, en de impact op de samenwerking met Amerikaanse software bedrijven. De vraag waar we onze data opslaan maar ook waar deze door softwareleveranciers wordt opgeslagen is relevanter dan ooit. Door concrete sectorbrede afspraken te maken met onze grootste softwareleveranciers, krijgen we meer grip en invloed op belangrijke voorwaarden als informatieveiligheid, dataopslag en licentiekosten.

Daarnaast is er een steeds grotere cyberdreiging. Cyberaanvallen kunnen gericht zijn op onze (primaire) waterschapstaken. Wanneer waterschappen slachtoffer worden van een cyberaanval, die we niet weten tegen te houden, dan heeft dit directe invloed op de situatie in het veld. Het is daarom belangrijk dat we elkaar als waterschappen, maar ook als watersector, vasthouden. Daar hoort bij dat we de dreigingen samen het hoofd bieden. Dit doen we onder andere door middel van een Security Operations Center (SOC) en door de uitbreiding van het Computer Emergency Response Team (CERT – WM). Alleen samen kunnen we op een kwalitatief hoogwaardige, veilige en kosteneffectieve manier zorgen voor veilig, schoon en voldoende water.

Stijgende prijzen en veranderende licentiemodellen

Een andere ontwikkeling die we in dit programma zien heeft betrekking op veranderende licentiemodellen van grote softwarebedrijven. Bijvoorbeeld minimale afnames en de overgang van algemene licenties naar persoonsgebonden licenties. Dergelijke wijzigingen nemen soms forse kostenstijgingen met zich mee. Samen optrekken tegen dit soort ontwikkelingen wordt steeds belangrijker. Niet alleen binnen de waterschappen, maar soms ook met andere overheden.

Microsoft Framework

Er is een nieuw framework met Microsoft tot stand gekomen voor de afname van Microsoft producten en diensten. In dit framework zijn sectorbrede afspraken vastgelegd met betrekking tot juridische voorwaarden en afspraken rondom privacy en veiligheid. Het oude framework was afgelopen, daarom was het tijd

voor nieuwe afspraken die passen bij de ontwikkelingen die de komende vijf jaar op ons gaan afkomen. Denk daarbij aan het gebruik van AI (CoPilot) maar ook de adoptie van andere Microsoft producten die ons dagelijkse werk makkelijker kunnen maken. Met dit nieuwe framework is de sector voor de komende vijf jaar zeker van scherpe afspraken met Microsoft, zowel op commercieel als juridisch vlak.

Vanuit het MS Kenniscentrum zal het Waterschapshuis de waterschappen ondersteunen bij de uitrol van deze nieuwe afspraken. Wij zijn ongelofelijk trots op onze twee collega's die zich het afgelopen jaar voor de gehele sector hebben ingezet door de onderhandeling met Microsoft te voeren. Een prachtige resultaat, waar de gehele sector de komende vijf jaar profijt heeft.

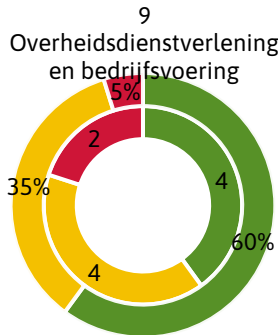
Software Reseller en strategisch leveranciersmanagement

Een van de grootste softwareleveranciers van de waterschappen is Esri. Dit bedrijf levert software waarmee geo-informatie kan worden geanalyseerd, beheerd en gerapporteerd en wordt door elk waterschap gebruikt. De licenties zijn behoorlijk kostbaar. Op verzoek van de waterschappen hebben we gesprekken met Esri opgestart om te verkennen of ook hier een sprake zou kunnen zijn van een framework voor de sector.

Eind 2023 nam Broadcom VMware over. Veel waterschappen maakten op dat moment gebruik van VMware voor het beheren en optimaliseren van virtuele machines en cloud-infrastructuren. Na de overname werd als niet duidelijk dat Broadcom de licentiestructuur zo ging aanpassen dat dat leidde tot aanzienlijke kostenstijgingen voor onder andere de waterschappen. In dit traject hebben we de namens de waterschapsector de samenwerking gezocht met onder andere het Rijk, de Nederlandse vereniging van Ziekenhuizen en de VNG. Samen met deze partners ondernemen we acties en staan we sterker richting Broadcom. Momenteel wordt onderzocht of de waterschappen deel kunnen nemen aan eventuele onderhandelingen die het Rijk heeft opgestart. Een samenwerking die, nu deze er eenmaal is, ook in vele andere soortgelijke situaties gebruikt kan en zal worden.

Achtergrondinformatie

[Microsoft kondigt nieuwe Europese digitale verplichtingen aan - Microsoft On the Issues](#)
[Brad Smith van Microsoft over digitale weerbaarheid tijdens geopolitieke volatiliteit - Atlantic Council](#)

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>9 Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering</p> 	<p>ROOD</p>			<p>Binnen dit programma zijn er risico's op het niet halen van de doelstellingen, onder andere door onduidelijkheden rondom de uit te voeren opdracht (veelal externe factoren). Hieronder worden de belangrijkste risico's benoemd:</p> <p>SOC Dienstverlening Security Monitoring en Alarmering: 1. Ingericht logmanagement is één van de aansluitvoorwaarden waar de verantwoordelijkheid bij de waterschappen zelf ligt waar momenteel door geen één waterschap aan wordt voldaan. 2. Vertraagde onboarding van waterschappen door complexe integraties. Waterschappen die nog niets met betrekking tot 'bring your own SIEM' hebben gaan mogelijk shoppen op de markt en schaffen niet goed passende SIEM en logging tooling aan. Waterschappen volgen daarmee mogelijk niet de strategisch gekozen lijn MS Framework (Sentinel, tenzij).</p> <p>Wet Open Overheid: Er is landelijk onduidelijkheid over welke techniek het beste werkt icm de Woo-index. Hoewel we de ORI-koppeling nodig hebben om te voldoen, is er vanuit BZK / KOOP nog steeds geen duidelijkheid of de koppeling op tijd operationeel zal zijn.</p> <p>Single Digital Gateway: Gemeenten, waterschappen en provincies willen voldoen aan Annex II via het DSO. Er bestaat echter een grote kans dat dit de komende jaren niet gerealiseerd kan worden. Hierin is de afgelopen tijd nog geen oplossing gevonden. Als eerste stap wordt nu de functionaliteit "verken uw idee" gebouwd in de Engelse taal.</p> <p>Audit WPG: Risico 1: In de samenwerking zien we dat er bij de betrokken partijen blijvend onduidelijkheid is over 'wie doet wat' en er daardoor onduidelijkheid ontstaat op de wederzijdse verwachtingen en tussentijdse resultaten op zich laten wachten. De versnippering van verantwoordelijkheden gecombineerd met capaciteitsvraagstukken openbaart zich als risico op de risicodomeinen 'veiligheid, kwaliteit en reputatie'. Dit omdat waterschappen het risico lopen niet te voldoen aan de wettelijke verplichting voor het goed omgaan en beschermen van persoonsgegevens in de handhavende taak.</p> <p>Beheersmaatregel Vanuit het Waterschapshuis sturen we op de (resultaat)afspraken met de betrokken partijen door extra capaciteit beschikbaar te stellen (uit bestaande middelen).</p> <p>Risico 2: De wettelijke auditverplichting levert veel werkdruk op bij de waterschappen. Waterschappen zijn daardoor geneigd af te willen wijken van de verstrekte opdracht. Tegelijkertijd geeft de toezichthouder aan geen uitstel meer te willen verlenen. Dit openbaart zich in een risico op het risicodomein kwaliteit en veiligheid en reputatie, nm. het als sector (niet) voldoen aan een wettelijke verplichting binnen het uitvoeren van de handhavende taak.</p> <p>Beheersmaatregel: 1) De wettelijk verplichte audit wordt zo efficiënt mogelijk uitgevoerd, binnen de kaders van de wet. 2) De inhoudelijk opdrachtgever, het Landelijke Overleg Vergunningverlening en Handhaving, stuurt op de gemaakte afspraken 3) Het Waterschapshuis stuurt op de tussentijdse resultaat afspraken met de auditpartij en de inhoudelijke opdrachtgever.</p>

Deel 3: Samenwerking met derden

In deel 3 worden de begrotingsprogramma's derden en kassiersfunctie uitgewerkt. Dit betreft de volgende begrotingsprogramma's

- SAW@
- Basisdata
- IHW

De opdrachtgevers van de projecten (waterschappen en derden) organiseren zich per project in een samengesteld uitvoerend overleg. De opdracht van de waterschappen aan hWh beperkt zich tot facilitering.

De bestuurlijke aansturing ligt niet bij het bestuur van hWh. Dit deel van de begroting dient echter wel formeel door het algemeen bestuur van het Waterschapshuis te worden vastgesteld.

9 Programmaverantwoording projecten met derden

9.1 Programma 10 SAW@

SAW@ staat voor Samenwerkende Waterbeheerders. Binnen dit programma zetten 11 waterschappen en Rijkswaterstaat zich in voor een betere samenwerking rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Centraal instrument binnen deze samenwerking is een VTH-applicatie, een applicatie voor gezamenlijke informatievoorziening. We werken nauw samen aan het inrichten van dit instrument. Ook aan de mobiele variant ervan: de Powermobiel app. Alle SAW@-deelnemers gebruiken de VTH-applicatie op dezelfde manier en zodanig dat de datakwaliteit voldoet aan de uniforme eisen voor het delen van data met andere overheden.

Binnen het programma SAW@ besteden we tachtig procent van de tijd aan het beheer en onderhoud van het zaakstelsel (de informatievoorziening). De overige twintig procent van het programma werken we aan de doorontwikkeling ervan. Speerpunten voor 2025 zijn de aanbesteding voor een nieuwe VTH-applicatie, verbeteren nieuwe releases.

Maatschappelijk belang

De waterschappen dragen zorg voor veilige dijken, een goede waterkwaliteit en het efficiënt beheren van de watervoorraad. Om dit goed te kunnen doen, willen zij goed zicht hebben op activiteiten van derden die raken aan het waterschapswerk. De VTH-tool helpt hen dan ook bij processen rondom vergunningverlening en handhaving. Door deze processen efficiënter en inzichtelijker te maken, verbetert de kwaliteit van het toezichthouden en is er een beter naleving van vergunningen.

Aanbesteding nieuwe VTH-applicatie.

Het contract met de leverancier van onze huidige VTH-applicatie, loopt tot uiterlijk 21 oktober 2027. Dit betekent dat SAW@ opnieuw moet aanbesteden. In opdracht van de SAW@-stuurgroep zijn we in december 2023 gestart met het inrichten van het aanbestedingsproject. Hierbij heeft de stuurgroep bepaald dat de penvoering voor de aanbesteding komt te liggen bij RWS. De aanbesteding zal dan ook verlopen volgens de door RWS gehanteerde aanbestedings- en toetsingsprocedures.

Op 29 januari 2025 heeft de Tenderboard ingestemd met het Inkoopplan. In februari 2025 heeft ook de CIO-office de voorgenomen aanbesteding getoetst en vastgesteld dat er geen beletselen waren voor het aangaan daarvan.

De aanbesteding is op 21 maart 2025 gepubliceerd en inmiddels is de tweede nota van Inlichtingen beantwoord en gepubliceerd. Echter, meer en meer bleek dat nagenoeg geen van de leveranciers beschikt over de door ons geëiste certificeringen, namelijk ISO 27017 en ISO 27018, alsook ISAE 3204. Op grond daarvan hebben we deze geschiktheidseisen omgezet naar zogenaamde uitvoeringseisen en de leveranciers de tijd gegeven om uiterlijk vijf maanden na definitieve gunning de gevraagde certificeringen te overleggen.

De gevolgen voor de planning zijn beperkt. Als alles vlot verloopt, zou de definitieve gunning dan plaatsvinden in de tweede week van september 2025. De voorbereiding van de implementatie en de implementatie zelf start direct na definitieve gunning. De voorbereiding daarvan bestaat in ieder geval uit het opstellen, afstemmen en organiseren van het door de leverancier aan te leveren plan van aanpak.

Release proces

De leverancier van onze huidige VTH-applicatie, brengt dit jaar vier releases uit. Dat is één release meer dan in 2024. Doordat de releases kleiner zijn, kunnen we sneller inspelen op ontwikkelingen.

Omdat de deelnemende organisaties het testproces nu vaker moeten doorlopen, heeft SAW@ een werkwijze ontwikkeld om testbevindingen slimmer te verwerken. Hierdoor zijn de kwaliteit en snelheid van het testproces verbeterd. Om de kwaliteit en de snelheid van het testproces verder te optimaliseren wordt onderzocht hoe we geautomatiseerde testen kunnen inzetten in het testproces.

Opschonen data

Tijdens voorbereiden van de transitie een migratie is gebleken dat een groot aantal documenten en zaken niet juist zijn opgeslagen. Daarom is gestart met een opschoontraject. Doel hiervan is dat data juist en volledig beschikbaar is voor migratie. Belangrijk is dat dat voldoet aan de vastgestelde bewaar- en vernietigingstermijnen. Alle acties worden in overleg met de deelnemers uitgevoerd.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>10 SAW@</p> 	GROEN			Op dit moment zijn er geen risico's geïdentificeerd met betrekking tot dit programma.

9.2 Programma 11 Basisdata

Binnen dit programma brengen we Nederland in kaart vanuit de lucht. Dit doen we met twee producten:

- Beeldmateriaal (BM): luchtfoto's
- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN): hoogtedata

Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN): hoogtedata

Kortgezegd is het AHN een verzameling punten die de driedimensionale werkelijkheid beschrijft. Tevens wordt van ieder punt aangegeven welk object het beschrijft, bijvoorbeeld maaiveld, gebouw, water, enzovoort.

Daarvan afgeleid wordt een 2D-kaart van Nederland opgebouwd die de hoogte beschrijft van het maaiveld en een kaart die de hoogte beschrijft van alle objecten. Jaarlijks winnen we een derde van Nederland in, zodat er elke drie jaar een compleet nieuw AHN is. Waterschappen gebruiken de hoogtedata onder andere om peilbesluiten mee te nemen.

Beeldmateriaal (BM): luchtfoto's

Beeldmateriaal is een samenwerking van Nederlandse overheden voor het gezamenlijk inwinnen van luchtfoto's. De uitvoering van het project is in handen van hWh en Het Kadaster. Waterschappen gebruiken de luchtfoto's onder andere om de Basisregistratie Grootchalige Topografie bij te houden, als achtergrondkaart bij verschillende analyses en voor AI-toepassingen zoals NL-Veranderdetectie. Meer over Veranderdetectie staat op de programmapagina van Programma 2: Digitale Innovatie & transformatie.

Deelnemers

Onze deelnemers zijn waterschappen en andere (overheids)organisaties.

Zij financieren de producten voor eigen gebruik, maar maken deze ook openbaar toegankelijk. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld ook ingenieursbureaus en onderzoekers er gebruik van maken voor het ontwikkelen van innovatieve tools en waar de deelnemers in hun werk weer van profiteren. Denk aan tools voor het kunnen bepalen van energielabels voor gebouwen, voor het genereren van 3D-gebouwen of het bepalen van wateroverlast bij extreme buien.

Focus

De focus van dit programma ligt op het ontwikkelen van goede, betrouwbare en financieel aantrekkelijke dataproducten voor de deelnemers. Daarnaast willen we de producten laagdrempelig beschikbaar maken, zodat eenmalig inwinnen en meervoudig gebruiken de standaard wordt. Daar werken we aan door ze als open data beschikbaar te stellen en door nauwe contacten te houden met andere partijen die soortgelijke data inwinnen in Nederland. Een gezamenlijke plek om al deze data zichtbaar en vindbaar te maken is een belangrijke ambitie.

Maatschappelijk belang

Nederland verandert continu. Er wordt gebouwd, er komen waterlopen bij, waterlopen worden gedempt en verlegd, er worden dijkverzwaringen uitgevoerd, enzovoort. Door gebruik te maken van hoogtedata en Beeldmateriaal, kunnen de deelnemers voldoen aan hun wettelijke karteerverplichtingen. Daarnaast gebruiken ze de data voor handhaving, visualisatie en werkvoorbereiding.

Gecombineerde inwinning

Duurzamer en efficiënter werken vinden we belangrijk. Doel voor 2025-2027 is dan ook om inwinning van het AHN te combineren met de inwinning van Beeldmateriaal. Dankzij gecombineerde inwinning kunnen gebruikers rekenen op gedetailleerdere en rijkere inzichten in de beheergebieden en op meer mogelijkheden voor Artificial Intelligence (AI). En dat met minder vliegbewegingen. De aanbesteding voor gecombineerde inwinning in 2024 is succesvol verlopen. We hebben vier leveranciers geselecteerd die de komende drie jaar, jaarlijks een update van de luchtfoto verzorgen en in totaal heel Nederland inwinnen met hoogtedata. In tegenstelling tot 2024 hadden we dit voorjaar prachtig vliegweer en is het gelukt om het hele land in het bladloze seizoen te vliegen.

AHN en Beeldmateriaal van de Cariben

In opdracht van BZK zijn we vorig jaar begonnen met het inwinnen en publiceren van hoogtegegevens en luchtfoto's van Caribisch Nederland. De data dragen bij aan wettelijke taken van de eilanden, die zelfstandige gemeentes zijn van Nederland en bij het opbouwen van een BAG-achtige administratie (BAG: Basisadministratie Adressen en Gebouwen). In Caribisch Nederland zijn alle hoogtegegevens ingewonnen. Voor Saba en St. Eustatius zijn ook de luchtfoto's ingewonnen. Voor Bonaire, waar we last hadden van hardnekkige bewolking, zijn we begin september teruggegaan om luchtfoto's te maken. De luchtfoto's en hoogtemetingen van St. Eustatius en Saba en Bonaire zijn inmiddels gepubliceerd op [Dataroom Caribisch Nederland | Beeldmateriaal Nederland](#)

Zomervlucht

In Nederland maken we elke zomer een zomervlucht voor vegetatiemonitoring. Daarin nemen we luchtfoto's met een lagere resolutie van 25 centimeter op. Vorig jaar konden we een deel van de Waddenzee pas heel laat vliegen omdat niet voldaan kon worden aan eisen aan de waterstand. Dat deel is dit jaar al eind april gevlogen. De vluchten worden voortgezet bij geschikt weer.

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>11 Basisdata</p> 	GEEL			<p>Het lijkt er op dat er budget over zal blijven dit jaar. Het mogelijk afrekenen van de resterende gelden krijgt volop de aandacht.</p> <p>Actueel Hoogtebestand Nederland: Op voorhand was het onzeker is of de gecombineerde inwinning van AHN en Beeldmateriaal (Perceel 3, 4 en 5) zou slagen. Dat is gelukkig erg goed gegaan.</p> <p>Beeldmateriaal: Op voorhand was het onzeker is of de gecombineerde inwinning van AHN en Beeldmateriaal (Kavel 1 t/m 3) zal slagen. Tijdens de inwinning bleek dat dit allemaal erg goed is gegaan. In de aanloop voor de aanbesteding Beeldmateriaal 2025 was nog rekening gehouden met meerdere scenario's. Op het voorkeursscenario een inwinning met lager vliegen (meer vliegbewegingen en dus hogere kosten) is in de begroting rekening gehouden, Na de aanbesteding is door de stuurgroep alsnog anders beslist. Omdat vorig jaar door het slechte weer niet de juiste kwaliteit luchtfoto's zijn gemaakt (te veel blad aan de bomen) is vanuit de achterban het verzoek gekomen om dit jaar de kwaliteit (op tijd vliegen voor het blad aan de bomen zit) en kwantiteit (echt heel Nederland vliegen) te laten prefereren boven het voorkeursscenario. Hierdoor valt de inwinning dit jaar ruim een 500K euro lager uit dan begroot.</p>

9.3 Programma 12 IHW

Waterbeheerders zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit, beschikbaarheid en veiligheid van water en andere organisaties en burgers dragen hieraan bij. Zij kunnen hiervoor continu beschikken over eenduidige en betrouwbare waterinformatie. Het Informatiehuis Water maakt die op een eenvoudige en efficiënte manier toegankelijk.

Het Informatiehuis Water ontzorgt waterbeheerders en beleidsmakers bij het uitwisselen van waterinformatie:

- We stellen een open standaard beschikbaar, die de efficiënte en eenvoudige (geautomatiseerde) uitwisseling van waterdata door en voor waterbeheerders vergemakkelijkt: de Aquo-standaard. Met de Digitale Delta API bevorderen we de toepassing van de Aquo-standaard en de uitwisseling van gegevens volgens de FAIR-principes.
- We ondersteunen waterbeheerder bij hun (inter)nationale rapportageverplichtingen met de coördinatie van de informatiestromen waterkwaliteit en waterveiligheid, en door waterdata te verzamelen en te bundelen tot eenduidige en betrouwbare informatie voor een integraal, landelijk beeld. Met procesmanagement en ondersteuning van waterbeheerders verzamelen en bundelen we gegevens die onder meer leiden tot landelijke beelden voor waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water en Landelijk Enquête Waterkwaliteit) en waterveiligheid (Nationaal Basisbestand Primaire Waterkeringen). Dit doen we volgens het principe 'eenmalig inwinnen, meervoudig gebruiken'. Informatievoorziening rondom droogte (grondwaterstanden) wordt steeds belangrijker en vraagt in toenemende mate om onze aandacht.
- We maken waterinformatie toegankelijk voor derden met informatieproducten, zoals de jaarlijkse overzichten oppervlaktewaterkwaliteit, meetgegevens en rapportage grondwaterkwaliteit, de KRW-factsheets, SGBP-achtergronddocumenten en -kaarten en het Landelijk Veiligheidsbeeld voor de primaire keringen.
- We beheren en onderhouden diverse informatiesystemen, zoals het Waterkwaliteitsportaal (incl. Aquo-kit), het Waterveiligheidsportaal en het Droogteportaal die waterbeheerders inzicht geven in de kwaliteit, kwantiteit en veiligheid van water.

Het Informatiehuis Water is geen broneigenaar van data en geeft geen duiding of waardering aan informatie. Wij geven informatie feitelijk weer.

Algemeen

We verlengen de samenwerking tussen de partners tot en met 2034 (gekoppeld aan zes jaar voortzetting van de Kaderrichtlijn Water vanaf 2028). Een nieuwe samenwerkingsovereenkomst 2029-2034 is voorbereid en ter consultatie ingediend bij onder meer de Unie van Waterschappen.

We stellen voor het Informatiehuis Water een meerjarenplan 2026 incl. begroting op.

Aquo-standaard

De Aquo-standaard is de Nederlandse standaard voor het uitwisselen van gegevens binnen de watersector. Dankzij de Aquo is het mogelijk om met de data van verschillende waterbeheerders landelijk dekkende informatie te geven. En om die informatie op een uniforme manier uit te wisselen tussen de

informatiesystemen van bijvoorbeeld waterbeheerders, laboratoria en adviesbureaus. Gerealiseerde wijzigingsvoorstellen worden elk jaar in 2 update-rondes in gebruik genomen. Zo blijft de Aquo-standaard optimaal aansluiten op de wensen van haar gebruikers.

We verkennen hoe we van de Aquo-standaard een ontologie kunnen maken. Met een ontologie kan de datakwaliteit van de standaard en de communicatie met andere standaarden verbeterd worden en bieden we Aquo-gebruikers een framework om zelf een ontologie/OTL in te richten. Dit project, dat we uitvoeren op verzoek van verschillende waterbeheerders, ronden we in 2025 af.

Digitale Delta API

Een API ('Application Programming Interface') maakt gegevensuitwisseling mogelijk tussen informatieleveranciers en databronhouders. In een API zijn de definities en regels vastgelegd waarmee de informatieleverancier data bij de bron kan opvragen en de bronhouder de data moet leveren. De Digitale Delta API ondersteunt de uitwisseling van verschillende soorten meetdata voor de toepassingsgebieden waterkwaliteit, waterkwantiteit, ecologie en waterzuivering. Het is een open en niet merk-, omgevings- of systeemgebonden specificatie die door iedereen vrij gebruikt kan worden zonder licentie.

In 2025 wordt de DD API-documentatie verbeterd en een beheerplan uitgewerkt.

Coördinatie informatiestromen waterkwaliteit

We coördineren de informatiestromen waterkwaliteit volgens de planning en procedures die in het Spoorboekje KRW 2025 zijn aangekondigd. Hiermee ondersteunen wij de partners bij hun rapportage voor de Kaderrichtlijn Water in 2025 en de voorbereiding van de ontwerp- en definitieve Stroomgebiedbeheerplannen 2028-2033. De deadline voor de actualisatie van het KRW-monitoringsprogramma was voor dit jaar vastgesteld op 27 januari. Het Informatiehuis Water heeft dit proces gecoördineerd, de contactpersonen op de hoogte gehouden van de meest actuele planning en diverse vormen van ondersteuning geleverd. Het lukte 14 oppervlaktewaterbeheerders om de actualisatie tijdig af te ronden; een verbetering van 5 ten opzichte van vorig jaar. In het Gebruikersoverleg Oppervlaktewater van 13 maart werd met ca. 50 oppervlaktewaterbeheerders terugblik op de actualisatie KRW-monitoringsprogramma en werden 'lessons learned' voor 2026 vastgelegd.

De volgende grote mijlpaal in het proces van de KRW-informatievoorziening is de KRW-toestandsbepaling. De deadline hiervoor is 25 juni.

Waterkwaliteitsportaal en Aquo-kit

Met het Waterkwaliteitsportaal (WKP) worden waterkwaliteitsgegevens uitgewisseld. In het WKP zijn landelijke overzichten van de Nederlandse waterkwaliteit opgenomen en informatie over de uitvoering van de Kaderrichtlijn Water. De Aquo-kit is een module van het Waterkwaliteitsportaal voor de gegevensverwerking in de monitoringcyclus van waterkwaliteitsbeleid.

Op 27 januari 2025 zijn nieuwe modules online gebracht waarmee waterkwaliteitsgegevens ontsloten worden. Met de Kaartviewer kunnen KRW-factsheets gegenereerd worden. En dankzij de nieuwe module Download Data zijn nu alle gegevens beschikbaar als Open Data voor eigen gebruik. In wekelijkse sprintsessies met de leverancier wordt het Waterkwaliteitsportaal verder doorontwikkeld.

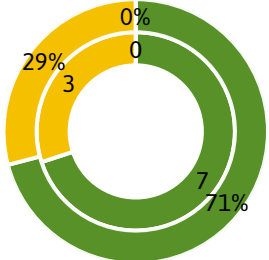
Droogteportaal

De informatie in het Droogteportaal geeft inzicht in de actuele droogte in Nederland, met nadruk op de hoge zandgronden van Zuid-, Midden- en Oost-Nederland. De informatie wordt bepaald op basis van dagelijkse veld- en grondwaterstandsmetingen.

In 2025 is het beheer van het Droogteportaal opgedragen aan het Informatiehuis Water. Op basis van gebruikerswensen (provincies en waterschappen) bepalen we of het portaal wordt verbonden met de Basisregistratie Ondergrond en/of wordt uitgebreid met nieuwe functionaliteit. Als de opdracht opnieuw aanbesteed moet worden, zijn extra uren nodig. We bereiden hiertoe een voorstel voor.

Waterveiligheidsportaal

Met het Waterveiligheidsportaal (WVP) ondersteunt het Informatiehuis Water keringbeheerders bij de informatie-uitwisseling rond de processen Beoordeling en Versterking van de primaire waterkeringen in Nederland. Dit doen we in opdracht van de Programma Directie van het Hoogwaterbeschermingsprogramma (HWBP). De doorontwikkeling van het Waterveiligheidsportaal is een doorlopend proces op basis van de wensen en eisen van de gebruikers (HWBP, waterschappen, RWS).

Programma dashboard	30-04	31-08	31-12	Risico's en beheersmaatregelen van projecten in het programma
<p>12 IHW</p> 	GROEN			<p>Aquo-standaard: Doordat inhuur van capaciteit moeilijker is sorteren we nu voor op het eventueel volgend jaar wegvallen van kennis. Daarmee krijgen de projecten 'vereenvoudigen beheer' en een nieuwe 'PoC Linked Data' dit jaar voorrang. Risico is dat er toch claims worden gelegd die capaciteit weg zal trekken van deze onderwerpen.</p> <p>Coördinatie van de informatiestromen: EU-rapportage PoM is vertraagd door tussentijdse aanpassing rapportage-vereisten. Laatste blocker weggenomen, rapportage wordt naar verwachting medio april vrijgegeven.</p> <p>Water informatie systemen: 1. Specificaties DD-APIv3 niet 100% conform Aquo. Tevens wijziging in Aquo door aanpassing IM(WA) Metingen. Voor toekomstbestendige uitwisseling van waterkwaliteitsgegevens is implementatie van 100% Aquo-conforme API noodzakelijk. Maatregel: Bevindingen uit PoC en kennis van toepassing IM Metingen laten landen in IHW-beheerplan API / Aquo. 2. Vertraging in installatie nieuwe versies door planning en prioritering intern RWS(-TAB). Uitgestelde maatregel: Afmaken automatische installatie-scripts in komende sprints. 3. Ontwikkeling benodigde SGBP4-beheerfuncties wordt mogelijk vertraagd door Agile/Scrum aanpak. Maatregel: Meer sturing vanuit en binnen IHW op realisatie 'minimale' functionaliteit in geplande tijd.</p> <p>WVP 1) kwetsbaar functioneel beheer : functioneel beheer NBPW 2) Ingewikkelde administratie: voorfinanciering 2023 en 2024 door HWP en onderuitputting in die jaren (zowel IPK (IHW) als EPK (RWS)) => besluit '23/'24 overschot voor 2025 te benutten vóórdat HWBP gefactureerd gaat worden (voor zowel IPK als EPK)</p>

Deel 4: Verwachte begrotingswijzigingen

In deel 4 wordt aangekondigd welke begrotingswijzigingen worden verwacht. Deze projecten hebben nog niet geleid tot een DVO en worden daarom nog niet in de financiële begroting verwerkt. De genoemde bedragen zijn slechts inschattingen op basis van huidige inzichten. Besluitvorming hieromtrent gaat via de OGT en leidt tot een begrotingswijziging die te zijner tijd aan het algemeen bestuur ter besluitvorming wordt voorgelegd.

10 Verwachte begrotingswijzigingen

10.1 Verwachte begrotingswijzigingen 2025

In de begroting 2025 is een indicatie gegeven van de te verwachten begrotingswijzigingen ten bedrage van € 4.355.974. In de 1^e bestuursrapportage zijn reeds begrotingswijziging aangeboden. In onderstaand overzicht wordt weergegeven welke verwachte begrotingswijzigingen reeds zijn verwerkt in de bestuursrapportages en welke verwachte begrotingswijzigingen zijn bijgesteld.

Verloopoverzicht verwachte begrotingswijzigingen 2025	Verwachte nieuwe initiatieven begroting 2025	Begrotingswijzigingen BERAP 1	Begrotingswijzigingen BERAP 2	Begrotingswijzigingen BERAP 3	Bijstelling verwachte nieuwe initiatieven 2025	Nog te verwachten begrotingswijzigingen 2025
<i>Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)</i>						
SOC fase 3	86.000					86.000
Viewers en portalen	125.000					125.000
<i>Programma 4. Collectieve thema's</i>						
Risicomanagement implementatie	150.000					150.000
Implementatie CSIR	100.000					100.000
<i>Programma 5. Ontwikkelthema Waterschappen</i>						
DEEP vervolg (incl. datascience PoC's)	250.000				-250.000	-
<i>Programma 6. Opgave waterveiligheid</i>						
Herijking DAMO keringen	150.000					150.000
Overdracht HWBP project gegevens	200.000					200.000
Verkenning BOI	150.000					150.000
<i>Programma 7. Opgave watersysteem</i>						
Realisatievoorstel Info.vo. Slim Watermanagement	150.000	73.776			-76.224	-
Projectenplatform	350.000	131.777			-218.223	-
NL veranderdetectie	250.000					250.000
Assetmanagement en BIM	100.000					100.000
Perceelwijzer app	205.858					205.858

Verloopoverzicht verwachte begrotingswijzigingen 2025	Verwachte nieuwe initiatieven begroting 2025	Begrotingswijzigingen BERAP 1	Begrotingswijzigingen BERAP 2	Begrotingswijzigingen BERAP 3	Bijstelling verwachte nieuwe initiatieven 2025	Nog te verwachten begrotingswijzigingen 2025
<i>Programma 8. Opgave waterketen</i>						
O-info	334.116	334.116			-	-
Verkenning procesautomatisering waterketen	120.000					120.000
<i>Programma 9. Overheidsdienstverlening en Bedrijfsvoering</i>						
Single Digital Gateway	150.000	84.611			-65.389	-
SOC fase 2	435.000	435.000			-	-
Kenniscentrum	300.000	300.000			-	-
Robuust maken CERT WM -Water	750.000				-750.000	-
Totaal	4.355.974	1.359.280	-	-	-1.359.836	1.636.858

10.2 Verwachte bijstelling begroting 2026

Programma	Primaire begroting 2026	Verwachte bijstelling 2026	Verwachte actualisatie begroting 2026	Reden:
Programma 1. Bestuur en organisatie	5.753.799	0	5.753.799	
Programma 2. Kennis en verbinden	9.190.040	1.500.000	10.690.040	Subsidie WISE wordt doorgeschoven naar 2026
<i>Subtotaal instandhouding</i>	<i>14.943.839</i>	<i>1.500.000</i>	<i>16.443.839</i>	
Programma 3. Diensten en beheer (incl. Kassiersfunctie)	8.913.356	-373.661	8.539.695	NDFP stopt in 2025
Programma 4. Collectieve thema's	3.018.909	0	3.018.909	
Programma 5. Ontwikkelthema waterschappen	1.500.000	0	1.500.000	
Programma 6. Opgave waterveiligheid	629.368	0	629.368	
Programma 7. Opgave watersysteem	1.738.119	136.584	1.874.703	Nieuwe DVO Projectenplatform Waterschapswerken, nieuwe samenwerking IV Slim Watermanagement
Programma 8. Opgave waterketen	865.266	0	865.266	
Programma 9. Overheidsdienstverlening en bedrijfsvoering	2.293.879	723.619	3.017.498	Addendum Wet Open Overheid, Single Digital Gateway en
<i>Subtotaal samenwerking met waterschappen</i>	<i>18.958.897</i>	<i>486.542</i>	<i>19.445.439</i>	
Programma 10. SAW@	3.677.750	0	3.677.750	
Programma 11. Basisdata	7.327.888	0	7.327.888	
Programma 12. IHW	2.573.660	0	2.573.660	
<i>Subtotaal samenwerking met derden</i>	<i>13.579.298</i>	<i>0</i>	<i>13.579.298</i>	
Totaal	47.482.034	1.986.542	49.468.576	

11 Bijlagen

11.1 Bijlage 1: Status kleur en betekenis

Status	Betekenis
GROEN	<p>Statuskleur groen is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood of geel toegekend kan worden én voldaan wordt aan alle onderstaande criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tijd: De uitvoering loopt conform planning en het resultaat wordt tijdig behaald. Of: overschrijdingen in de tijd zijn goedgekeurd en doen geen afbreuk aan de kwaliteit. -Geld: De budgettaire kaders worden niet overschreden. Of: budgetoverschrijdingen zijn goedgekeurd, doen geen afbreuk aan de kwaliteit en leiden tot hogere bijdragen van de deelnemers om de kosten te dekken. -Kwaliteit: Het beoogde resultaat wordt inhoudelijk bereikt. De risico's zijn in beeld, maar zijn nog niet opgetreden. Voor de risico's zijn effectieve beheersmaatregelen gedefinieerd.
GEEL	<p>Statuskleur geel is van toepassing wanneer er geen statuskleur rood toegekend kan worden én minimaal één van de volgende situaties zich voordoet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tijd: De uitvoering is vertraagd, bijsturing is reeds ingezet. De bijsturing zal naar verwachting effectief kunnen zijn. -Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen, maar deze kunnen door bijsturen wellicht nog gecompenseerd worden. -Kwaliteit: De haalbaarheid van het verwachte resultaat is discutabel, maar heeft (nog) geen consequenties voor de producten. De geïnventariseerde risico's treden op of het is zeer waarschijnlijk dat de risico's zullen optreden. De beheersmaatregelen worden ingezet, maar het is onzeker of dit afdoende is om de risico's te reduceren.
ROOD	<p>Statuskleur rood is van toepassing wanneer minimaal één van de volgende situaties zich voordoet:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tijd: De uitvoering is dusdanig vertraagd dat de beoogde doelstelling niet wordt gehaald. Er heeft nog geen bijsturing plaatsgevonden of bijsturing is niet mogelijk. -Geld: Er zijn budgetoverschrijdingen die niet gecompenseerd worden door hogere bijdragen. -Kwaliteit: Het beoogde eindresultaat wordt niet gehaald. Eén of meerdere van de geïnventariseerde risico's treden op. De beheersmaatregelen zijn niet afdoende om risico's te reduceren.

11.2 Bijlage 2: Financieel overzicht kolommen verklaard

Begrotingswijzigingen	Saldo begroting / Lasten begroot / Baten begroot	Lasten werkelijk	Baten werkelijk	Saldo werkelijk	Saldo J.E.V.
Dit betreft de begrotingswijzigingen die tegelijkertijd met bestuursrapportage worden aangeboden.	Dit betreft het begrote bedrag, na eventuele begrotingswijzigingen van het lopende jaar.	Dit betreft het bedrag dat werkelijk als kosten (lasten) is geboekt. Bestaat uit ontvangen inkoop facturen, interne doorbelastingen en gewerkte uren in de betreffende periode van rapportage	Dit zijn de gefactureerde en nog te factureren bedragen aan de deelnemers in het lopende jaar, samen met het saldo op de projectrekening per 1/1.	Dit is het verschil tussen de werkelijke baten en de werkelijke lasten.	Dit is een inschatting van de jaareindeverwachting van het saldo, zijnde het verschil tussen de verwachte baten en de verwachte lasten.

11.3 Bijlage 3: Lijst met afkortingen

A&S	Architectuur en Standaarden
AB	Algemeen bestuur
ABC	Aanvraag businesscase
AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AP	Autoriteit Persoonsgegevens
API	Application Programming Interface
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
AWK	Applicatielandschap Afvalwaterketen
B&O	Beheer en onderhoud
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BAW+	Bestuursakkoord water
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BBVW	Regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen
BC	Business case
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BHV	Bedrijfs hulpverlening
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
BM	Beeldmateriaal
BOI	Beoordelings- en ontwerpinstrumentarium
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRT	Basisregistratie Topografie
BVZ	Bedrijfsvergelijking Zuiverings Beheer
CDO	Chief Digital Officer
CBCF	Commissie Bestuurszaken, Communicatie en Financiën (UvW)
CDL	Centrale Datalaag
CERT-WM	Computer Emergency Response Team Watermanagement, een team dat samen met Rijkswaterstaat gespecialiseerd is in het ontdekken, onderzoeken en afslaan van cyberaanvallen. Alle waterschappen zijn hier op aangesloten.
CISO	Chief Information Security Officer
CIW	Coördinatoren Informatieveiligheid Waterschappen
CMMI	Capability Maturity Model Integration
CMS	Content Management Systeem
CoPWA	Community of Practice Waterschapsarchitecten (werkgroep voor WILMA)
CPW	Coördinatoren Privacy Waterschappen
CSIR	Cybersecurity implementatierichtlijnen
CVDR	Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving

CWW	Coördinatoren Wet Open Overheid
DAM	Dijkanalyse Module
DAMO	Data Afspraken Modelmatig Ondersteund
DAP	Dossier Afspraken en Procedures
DB	Dagelijks bestuur
DDSC	Dijk Data Service Center
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DPIA	Data Protection Impact Assessment
DROP	Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
DOO	Digitale ondersteuning Omgevingswet
DVH	Dienstverleningshandvest
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EA	Europese aanbesteding
e-HRM	Electronic Human Relation Management
ESRI	Geografisch informatie systeem applicaties
FG	Functionaris gegevensbescherming
FTE	fulltime-equivalent
FuWa	Functiebeschrijvingen waterschappen
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GIS	Geografisch informatie systeem
GKW	Gegevensknooppunt waterschappen
GO	Gebruikersoverleg
Govroam	Government roaming
Gr	Gemeenschappelijke regeling
GVOP	Gemeenschappelijke Voorziening Overheidspublicaties
GWSW	GegevensWoordenboek Stedelijk Water
HEEL	Herleidbaar, Eenduidig en Expliciet werken over de hele Levenscyclus
HKP	Hoofdkostenplaats
HRM	Human Resource Management
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
hWh	Het Waterschapshuis
HXM	Human eXperience Management
IBD	Informatie Beveiligingsdienst (CERT voor gemeenten)
ICT	Informatie, Communicatie en Technologie
ICTU	ICT uitvoeringsorganisatie

IHW	Informatiehuis Water
IM	Informatiemodel
IMKL	Informatiemodel Kabels en Leidingen
IMWA	Informatiemodel Water
INSPIRE	Infrastructure for Spatial Information in the European Community
IOT	Informatiemangers opdrachtgeverstafel
IPM	Integraal Project Management
IPO	Interprovinciaal Overlegorgaan
IRC	Internationaal Radar Composiet
IRIS	Integraal Resultaatgericht Informatie Systeem
IV	Informatievoorziening
KIDO	Kwaliteitssysteem Informatiebeheer Decentrale Overheden
KING	Kennisinstituut Nederlandse Gemeenten
KP	Kostenplaats
KPI	Key Performance Indicators
KRW	Kaderrichtlijn Water
LAWA	Landelijk Arbeidsvoorwaardenoverleg Waterschappen
LDS	Landelijk Dekkend Stelsel
LIS	Leidingen informatiesysteem
LOFGW	Landelijke Overleg voor functionarissen gegevensbescherming van de waterschappen
LOVH	Landelijk Overleg Vergunningverlening en Handhaving
LvL	Laan van de Leefomgeving
MT	Managementteam
NBPW	Nationaal Bestand Primaire Waterkeringen
NCSC	Nationaal Cyber Security Centrum
NCTV	Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid
NDFF	Nationale Databank Flora en Fauna
NEN	Nederlandse Norm
NHI	Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
NIS2	Network and Information Security directive 2
NOK	Nadere overeenkomst
NORA	Nederlandse Overheid Referentie Architectuur
NUP	Nationaal UitvoeringsProgramma
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
OBDO	Overheidsbrede Beleidsoverleg Digitale Overheid
OGT	Opdrachtgeverstafel

OLO	Omgevingsloket Online
OOMHD	Opslag en Ontsluiting Meteorologische en Hydrologische Data
P&ID's	Proces & Instrumentatie Diagrammen
P&O	Personeel en organisatie
PA	Procesautomatisering
PCP-WISE	Pre-Commercial-Procurement Watermanagement Innovation from Space for European climate resilience
PDC	producten en diensten catalogus
PDCA	Plan Do Check Act
PDOK	Publieke Dienstverlening op Kaart
PEC	Proces Eigenaren Commissie VTH
PIA	Privacy Impact Assessment
PIO	Projectleidersoverleg Implementatie Omgevingswet (ter ondersteuning van DSO)
PO	Privacy officer
POC	Proof of Concept
PSA	Project Start Architectuur
PSU	Project start up
PvE	Programma van eisen
QBWat	softwarepakket voor metingen water
RMS	Record management system
RODC	Rijksoverheid Datacenter
ROR	Richtlijn OverstromingsRisico
RWS	Rijkswaterstaat
RWS CIV	Rijkswaterstaat Centrale informatievoorziening
RWZI	Rioolwaterzuiveringen
SAT DATA	Satelliet data
SAW	Sectorale arbeidsvoorwaarden waterschappen
SAW@	Samenwerking Waterbeheer Rijkswaterstaat en waterschappen
SD	secretaris-directeur
SDG	Single Digital Gateway
S.E.	System Engineering
SLA	Service Level Agreement
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Water
Surf	Surf-CERT (CERT voor onderwijs)
SWO	Samenwerkingsoverleg
TMB	Team Muskusratten Bestrijding

TPOD	Toepassingsprofielen Omgevingsdocumenten
UO	Uitvoerend Overleg
UOT	Uitvoerend Overleg Tafel (de gemandateerde opdrachtgevers)
UvW	Unie van Waterschappen
VDW	Vereniging Directeuren Waterschappen
VTH	Vergunningverlening Toezicht en Handhaving
VvZB	Vereniging van Zuiveringsbeheerders
Watis	Waterinformatiesysteem
WEB	Wet Elektronische Bekendmakingen
WIBON	Wet Informatieuitwisseling Boven- en Ondergrondse Netten
Wgr	Wet gemeenschappelijke regelingen
Wilma	Referentiearchitectuur van de waterschappen
WION	Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten
WIWB	Weer Informatie Water Beheer
WKP	Water Kwaliteitsportaal
WMB	Werkgroep Muskusratten Bestrijding
WNT	Wet Normering Topinkomens
Woo	Wijzigingswet Wet open overheid
WS	Waterschap
WSS	WaterSchadeSchatter
WSWC	Wilma Software catalogus
WTI	Wettelijk Toetings Instrumentarium
WVP	Waterveiligheidsportaal
Z-CERT	Zorg-CERT (CERT voor de zorg)
Z-info	Zuiveringsinformatiesysteem
ZTC	Zaaktypecatalogus